

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۱

۱۴۰۱/۵/۲۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	حسابان	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	هندرسه	۱۵	۲۱	۳۵	۲۵ دقیقه
۳	گسسته	۱۵	۳۶	۵۰	۲۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل نهم	سرفصل هشتم	سرفصل هفتم
حسابان	فصل ۵	فصل ۴ (درس ۱ و ۲)	فصل ۱ (درس ۱)	
هندرسه	فصل ۲	—	فصل ۱ (درس ۲ تا ابتدای صفحه ۲۶ تا ۲۲) (دترمینان و کاربردهای آن)	
گسسته	—	—	فصل ۱ (درس ۲)	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

ریاضیات

-۱ اگر $\{(-1, -1), (2, 0), (3, 1), (0, 2)\}$ جمع اعضای برد تابع $f \circ f + f^2$ کدام است؟

۱۳ (۴)

۱۲ (۳)

۹ (۲)

۸ (۱)

-۲ نمودار سهمی $y = f(x)$ در نقطه $x=2$ بر محور x هما مماس است. اگر تابع $(f+3)$ همانی باشد، مقدار $f(1)$ کدام است؟

 $-\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

-۳ هرگاه $g(x) = \frac{4x - |x|}{4x}$ و $f(x) = ax^3 - 3x$ تابعی ثابت باشد، مقدار a کدام است؟

 $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱)

-۴ توابع $y = x^3 - 2x$ و $g(x) = 3 - [x]$ مفروض‌اند. اگر دامنه تابع $(fg)(x) = y$ بازه $(-2, 0)$ باشد، برد آن کدام است؟

(-۴, ۱۰) (۴)

(-۱۲, -۴) (۳)

(-۴, ۰) (۲)

(-۱۰, ۲۵) (۱)

-۵ اگر $g(x) = 1 + \frac{x}{\chi}$ و $fog(x) = x^3 - x$ باشد، کمترین مقدار سهمی $y = f(x)$ کدام است؟

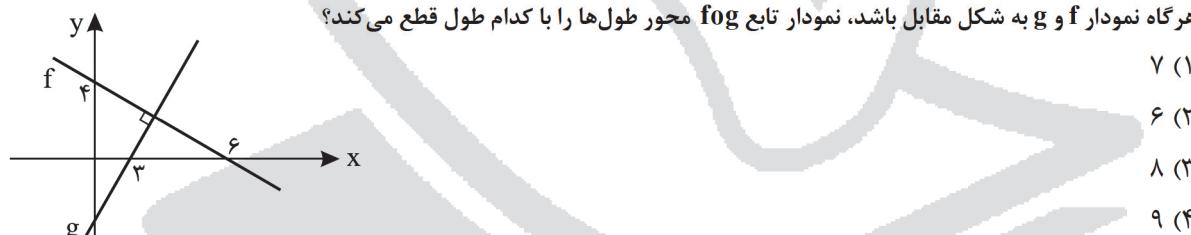
 $\frac{1}{8}$ (۴) $-\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۱)

-۶ با فرض $f(2-x) = f(2+x)$ حاصل $f(x) = (x+1)^3(x+3)$ کدام است؟

 $-32x(x^3 + 15)$ (۴) $-16x(x^3 + 15)$ (۳) $-16x(x^3 + 14)$ (۲) $-8x(x^3 + 8)$ (۱)

-۷

هرگاه نمودار f و g به شکل مقابل باشد، نمودار تابع fog محور طول‌ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

۷ (۱)

۶ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

-۸ مخروطی قائم به ارتفاع h درون کره‌ای به شعاع 6 محاط شده است. اگر حجم مخروط را به صورت تابعی از h بنویسیم، ضابطه این تابع کدام است؟

$$V(h) = \frac{\pi}{3}(12-h)h^3 \quad (۲)$$

$$V(h) = \frac{\pi}{3}(6-h)h^3 \quad (۴)$$

$$V(h) = \frac{\pi}{3}(12-h^3)h \quad (۱)$$

$$V(h) = \frac{\pi}{3}(6-h^3)h \quad (۳)$$

محل انجام محاسبه

-۹ دو تابع $y = |x| + a - 3$ و $y = |x+4| + 3$ با هم برابر هستند. $g(x) = b|x+4| + 3$ و $f(x) = |x| + a$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

-۳ (۲)

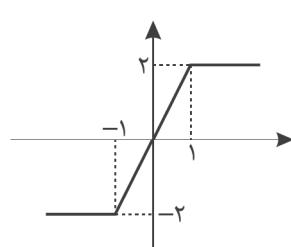
-۴ (۱)

-۱۰ با فرض $|x-1| = a$ و $f(b) = 1+a$ ، مقدار b کدام است؟ $f(a) = 4$. $f(x) = 3x - 2|x-1|$

 $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۲)

۱ (۱)

-۱۱ نمودار تابع f به صورت زیر است. اگر برد تابع $y = 2x - af(x)$ باشد، حدود a کدام است؟ $\mathbb{R}$

 $-1 < a < 1$ (۱) $a < 1$ (۲) $a \in \mathbb{R}$ (۳) $a < -1$ (۴)

-۱۲ نمودار $y = 2 - f(2-x)$ را ابتدا نسبت به مبدأ مختصات قرینه می‌کنیم و سپس ۲ واحد به راست انتقال می‌دهیم. با کدام انتقال به

نمودار f می‌رسیم؟

۱) ۲ واحد به سمت بالا انتقال دهیم.

۲) ۲ واحد به سمت پایین انتقال دهیم.

۳) ۲ واحد به سمت پایین انتقال دهیم.

۴) ۲ واحد به سمت بالا انتقال دهیم.

-۱۳ نمودار $y = \frac{2x+6}{x+3}$ را k واحد در راستای افقی به سمت راست انتقال می‌دهیم. تابع به دست آمده را $g(x)$ می‌نامیم. اگر $x = 6$

باشد، مقدار k چه عددی است؟

۳ (۴)

۴ (۳)

۵ (۲)

۶ (۱)

-۱۴ اگر دامنه تعریف تابع $y = 3 - 2f(-2x)$ باشد، دامنه تابع $g(x) = 3f(\frac{1-x}{2})$ شامل چند عدد صحیح است؟

۲۱ (۴)

۲۰ (۳)

۱۹ (۲)

۱۸ (۱)

-۱۵ اگر رأس سهمی $y = f(x)$ باشد، به طوری که رأس دو سهمی $y = f(4-x)$ و $y = f(x+\beta)$ بر هم منطبق شود، مقدار $\alpha\beta$ کدام است؟

۱۶ (۴)

-۱۶ (۳)

-۱۲ (۲)

۱۲ (۱)

-۱۶ نمودار توابع $f(x)$ و $g(x)$ به صورت زیر است، به طوری که رابطه $f(a-x) + bg(x) = 1$ برقرار است. اگر تابع $g(x)$ فقط با

تبديلات انتقال و قرینه از روی $f(x)$ به دست آمده باشد، $a+b$ کدام است؟

۱ (۱)

-۲ (۲)

-۱ (۳)

۲ (۴)

محل انجام محاسبه

- ۱۷- نمودار تابع $y = f(x) = \sqrt{4 - x}$ را نسبت به خط $x = k$ قربنه کرده و سپس ۶ واحد به سمت راست انتقال می‌دهیم. اگر نمودار به دست آمده تابع $y = f(x)$ را در نقطه‌ای به عرض ۱ قطع کند، مقدار k چه عددی است؟

٤) صفر

- ۲۳ (۲۳)

-4 (2)

-2 (1)

- نقطه (۴، -۱) روی نمودار $y = 2 + f(-\frac{x}{3})$ به نقطه $A'(\alpha, \beta)$ روی نمودار $y = 3 - f(2 - x)$ تبدیل شده است. مقدار $\alpha - \beta$ چه عددی است؟

1) ° (1°)

١٣

۱۰۳

八(1)

- ۱۹- نمودار تابع $f(x) = -2x^3 - 2x$ را نسبت به خط $k = x$ قرینه کرده‌ایم. به طوری که شکل حاصل نمودار f را در نقطه‌ای به طول ۲ قطع کرده است. مقدار k چه عددی است؟

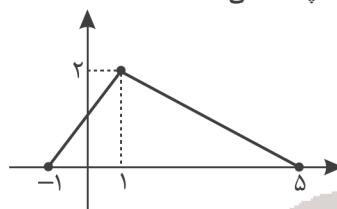
٣٤

$$-\frac{3}{2} \text{ يساوى } -2(3)$$

٢٢

۱۲ یا

- ۲۰- نمودار f به شکل زیر است. اگر نمودار تابع $y = f(k-x)$ ناحیه اول عبور نکند، حداقل مقدار k چه عددی است؟

- ۲۱ اگر $\frac{a}{4}$, آنگاه عدد b چه کسری از $a+b+c$ است؟

12

15

٣٢

1

- ۲۲- اگر میانگین هندسی دو عدد $3x+2$ و $2x+4$ باشد، آنگاه واسطه هندسی بین $4x^2$ و $\frac{9}{4}x^2$ برابر کدام است؟

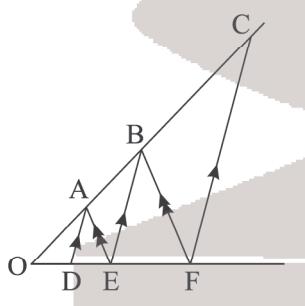
10

8

10

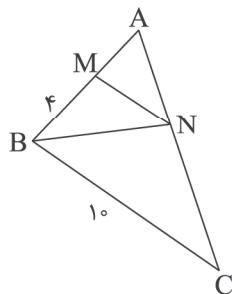
٢١

- ۲۳- در شکل زیر، اگر $OA = EF = BC$ باشد، مجموع طول پاره خط های AB و DE چقدر است؟

محاسبہ انعام

- ۲۴- در شکل زیر چهارضلعی $BMNC$ ذوزنقه و نقطه N از اضلاع AB و BC به یک فاصله است. طول ضلع AB برابر کدام است؟

$\frac{2}{3}$ (۱)

۵ (۲)

$\frac{1}{3}$ (۳)

۶ (۴)

- ۲۵- در مثلث قائم‌الزاویه $\triangle ABC$ ($\hat{A} = 90^\circ$), $AB = 6$ و $AC = 8$ است. نقطه M روی کوچک‌ترین ضلع قائم به گونه‌ای قرار دارد که

و نقطه N روی ضلع قائم دیگر به گونه‌ای واقع است که $AN = \frac{16}{5}$ است. اندازه MN چقدر است؟

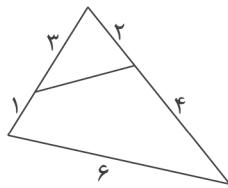
۵ (۱)

$\frac{8}{5}$

$\frac{2}{3}$ (۲)

(۱)

- ۲۶- در شکل زیر محیط چهارضلعی برابر کدام است؟

۱۵ (۱)

۱۲ (۲)

۱۳ (۳)

۱۴ (۴)

- ۲۷- در یک مثلث قائم‌الزاویه، اندازه دو پاره‌خطی که ارتفاع وارد بر وتر روى وتر ایجاد می‌کند، $\frac{3}{6}$ و $\frac{4}{6}$ سانتی‌متر است. نسبت محیط

این مثلث به ارتفاع وارد بر وتر کدام است؟

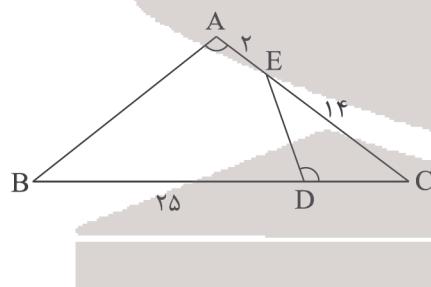
۱۰ (۱)

$\frac{14}{5}$ (۲)

۵ (۳)

$\frac{24}{5}$ (۴)

- ۲۸- در شکل زیر $B\hat{A}C = E\hat{D}C$ است. در این صورت نسبت فاصله نقطه D از EC به فاصله نقطه A از BC برابر کدام است؟

$\frac{1}{2}$ (۱)

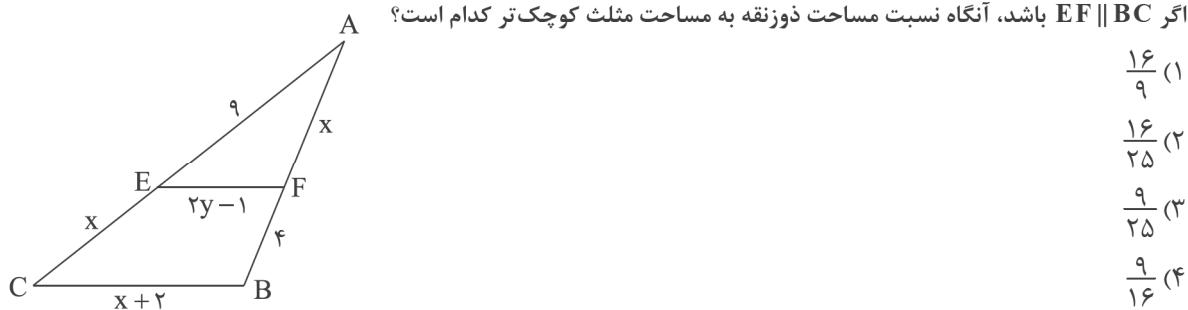
$\frac{7}{16}$ (۲)

$\frac{5}{14}$ (۳)

$\frac{14}{25}$ (۴)

محل انجام محاسبه

- ۲۹- اگر $EF \parallel BC$ باشد، آنگاه نسبت مساحت ذوزنقه به مساحت مثلث کوچک‌تر کدام است؟

$\frac{16}{9}$ (۱)

$\frac{16}{25}$ (۲)

$\frac{9}{25}$ (۳)

$\frac{9}{16}$ (۴)

- ۳۰- در شکل زیر $\triangle AFG$ و اندازه پاره خط‌های $DC = ۳DA$ و $DE = ۵$ واحد هستند. اگر مساحت مثلث AFG برابر با ۸ واحد

مربع باشد، مساحت مثلث $\triangle GEC$ چند واحد مرربع است؟

۴۵ (۱)

۵۴ (۲)

۶۳ (۳)

۷۲ (۴)

- ۳۱- اگر وارون ماتریس $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$ باشد، ماتریس m کدام است؟

$4 (۱)$ $-2 (۲)$ $1 (۳)$ $2 (۴)$

- ۳۲- اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -5 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$ باشد، کوچک‌ترین درایه ماتریس $((A^{-1})^{-1} + ((I^{-1})^{-1})^{-1} + ((A^{-1})^{-1})^{-1} + ((I^{-1})^{-1})^{-1})$ کدام گزینه است؟

$-1 (۱)$ $3 (۲)$ $-5 (۳)$ $-6 (۴)$

- ۳۳- اگر ماتریس‌های A و $I+A$ وارون هم باشند، از رابطه $AX = A^T + A$ ، ماتریس X کدام است؟

$A^{-1} - I (۱)$ $A^{-1} (۲)$ $A - I (۳)$ $A + 2I (۴)$

- ۳۴- ماتریس‌های $C = \begin{bmatrix} 4-y & 1 \\ x+3 & x+2z \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} x+y & 1-x \\ y+z & 2 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ در روابط $CA = I$ و $AB = I$ و $CA = I$ صدق می‌کنند. حاصل

$3x - y + \frac{z}{2}$ کدام است؟

$1 (۱)$ $-\frac{1}{2} (۲)$ $2 (۳)$ $-\frac{3}{2} (۴)$

- ۳۵- به ازای چند مقدار m ، دستگاه معادلات $\begin{cases} (m-1)x + y = m \\ 3x + (m+1)y = 2 \end{cases}$ بی‌شمار جواب دارد؟

$4 (۱)$ $2 (۲)$ $1 (۳)$ $0 (۴)$ صفر

محل انجام محاسبه

-۳۶	مجموع باقیمانده و خارج قسمت تقسیم $1401 \div 17$ کدام است؟	۱) -۸۹ (۴)	۲) -۷۲ (۳)	۳) -۷۳ (۳)	۴) -۸۴ (۴)
-۳۷	ب.م.م دو عدد $6n+1$ و $4n-1$ چند مقدار مختلف می‌تواند داشته باشد؟	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
-۳۸	حاصل $\frac{[a^3, (a^3, b^5)]}{(a^3, [a^3, b^3])}$ کدام است؟	۱) ab (۳)	۲) b (۲)	۳) a (۱)	۴) a, b (۱)
-۳۹	چه تعداد از گزاره‌های زیر درست می‌باشد؟ $(a, b \in \mathbb{Z})$	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
الف)	. $ b \geq a \cdot b $ آنگاه $a \cdot b$	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
ب)	. $ma mb$ و $m, a, b \in \mathbb{Z}$	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
ج)	. $(n \in \mathbb{N}) a^n b^n$ آنگاه $a b$	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
د)	. $(a, b) = a$ آنگاه $a b$	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
-۴۰	باقیمانده تقسیم عدد صحیح a بر 9 و 10 به ترتیب 8 و 1 می‌باشد. باقیمانده a بر 90 می‌باشد. کدام گزینه صحیح است؟	۱) $8 r+1$ (۴)	۲) $16 r+1$ (۳)	۳) $11 r+1$ (۲)	۴) $7 r+1$ (۱)
-۴۱	کدام گزاره در مورد اعداد اول درست است؟ $(n \in \mathbb{N}, k \in \mathbb{Z})$	۱) هر عدد به صورت $1 \pm 6k$ اول است.	۲) مربع هر عدد اول به صورت $1 + 24k$ است.	۳) هر عدد اول بزرگ‌تر از 3 به صورت $1 + 6k + 5$ یا $5 + 6k$ است.	۴) هر عدد به صورت $1 + 2^{2^n}$ عددی اول است.
-۴۲	اگر $1 = (a, 15)$ ، آنگاه باقیمانده تقسیم a بر 15 چند مقدار مختلف می‌تواند داشته باشد؟	۱) ۴ (۴)	۲) ۳ (۳)	۳) ۲ (۲)	۴) ۱ (۱)
-۴۳	در یک تقسیم، با اضافه کردن 63 واحد به مقسوم، به خارج قسمت 5 واحد و به باقیمانده 3 واحد اضافه می‌شود. مقسوم علیه کدام است؟	۱) ۱۵ (۴)	۲) ۱۱ (۳)	۳) ۱۲ (۲)	۴) ۱۳ (۱)
-۴۴	معادله $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 0$ در اعداد صحیح چند جواب دارد؟	۱) ۷ (۴)	۲) ۴ (۳)	۳) ۶ (۲)	۴) ۵ (۱)

محل انجام محاسبه

- چند عدد طبیعی d وجود دارد به طوری که $1200 + d$ و $12 + d$ قابل تقسیم بر 12 باشند؟

۱۵) ۴

۱۲) ۳

۹) ۲

۶) ۱

- از رابطه $1 - 7k^2 + mk - 41 = 49 - 36k^2 + mk$ می توان رابطه $1 - 7k^2 + mk$ را نتیجه گرفت. اولین عدد طبیعی دورقمی m کدام است؟

۱۱) ۴

۴۹) ۳

۴۵) ۲

۴۴) ۱

- m و n دو عدد طبیعی هستند به طوری که $144m = 96n$. آنگاه برای n چند مقدار دورقمی وجود دارد؟

۳۰) ۴

۴۰) ۳

۵۰) ۲

۲۰) ۱

- در تقسیم عدد 1402 بر عدد اول b . خارج قسمت 29 و باقیمانده r شده است. حاصل $r + b$ کدام است؟

۶۹) ۴

۶۸) ۳

۸۶) ۲

۸۷) ۱

- فرض کنید a, b و c اعداد طبیعی باشند و $a | bc$ و $c | a - b$. حاصل $[ab, c] | a - b$ کدام است؟

bc) ۴

 $\frac{1}{2}abc$ (۳)

ab (۲)

abc (۱)

- فرض کنید $(3n - 1, n^3 + 5n - 1) \neq (7n + 4, 5n + 1)$ برقرار باشد؛ مقدار d کدام است؟

۳۱) ۴

۱۹) ۳

۲۳) ۲

۱۷) ۱

محل انجام محاسبه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۵

۱۴۰۱/۵/۲۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

مدت پاسخ‌گویی: ۵۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

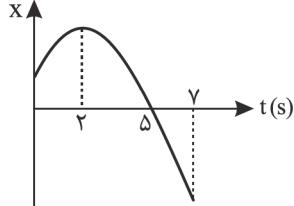
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	فیزیک	۲۵	۵۱	۷۵	۳۵ دقیقه
۲	شیمی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل نهم	سرفصل هشتم	سرفصل دوازدهم
فیزیک	فصل ۲	—	فصل ۲	فصل ۱ (تا ابتدای حرکت با شتاب ثابت و نمودار $t - v$)
شیمی	فصل ۲	—	فصل ۲	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

۵۱- سهمی شکل مقابل، نمودار مکان - زمان متحرکی را نشان می‌دهد که در امتداد محور X در حرکت است. در چه بازه‌ای، حرکت در جهت مثبت محور X ها و تندشونده است؟

۱) ۲ ثانیه اول

۲) از $t_1 = 2s$ تا $t_2 = 5s$

۳) از $t_3 = 5s$ تا $t_4 = 7s$

۴) در هیچ بازه‌ای، این اتفاق رخ نداده است.

۵۲- چند مورد از گزاره‌های زیر صحیح است؟

الف) بردار سرعت در هر نقطه، برداری است مماس بر نمودار مکان - زمان متحرک در آن نقطه.

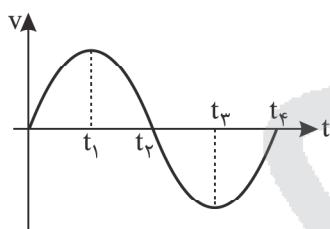
ب) بردار سرعت متوسط، همواره هم‌جهت با بردار جابه‌جایی متحرک است.

ج) اندازه شتاب در هر لحظه، برابر است با اندازه شب خط مماس بر نمودار سرعت - زمان در آن لحظه.

د) مقدار مسافت طی شده توسط یک متحرک در یک بازه مشخص هیچ‌گاه کمتر از جابه‌جایی آن متحرک در همان بازه نخواهد شد.

۱) ۱) ۲) ۳) ۴)

۵۳- نمودار سرعت - زمان متحرکی در شکل زیر نشان داده است. تعیین کنید در کدام بازه زمانی هر دو بردار سرعت و شتاب در خلاف جهت محور X است؟

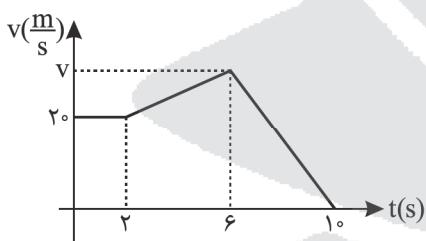
۱) t_1 تا t_2

۲) t_2 تا t_3

۳) t_3 تا t_4

۴) t_4 تا t_1

۵۴- نمودار سرعت - زمان خودرویی که در راستای محور X حرکت می‌کند، در بازه صفر تا $10s$ مطابق شکل است. اگر بزرگی شتاب در مرحله‌ای که تندی رو به کاهش است، ۳ برابر بزرگی شتاب در مرحله‌ای باشد که تندی رو به افزایش باشد، بیشترین مقدار سرعت در این 10 ثانیه چند متر بر ثانیه است؟

۱) ۳۰

۲) ۴۰

۳) ۶۰

۴) ۵۰

۵۵- متحرکی در حرکت روی خط راست در مبدأ زمان در نقطه A واقع در $10m$ بعد از گذشت 2 ثانیه با سرعت ثابت خود را به مبدأ می‌رساند. معادله مکان - زمان این متحرک در SI کدام است؟

$$x = \Delta t + 10 \quad (1)$$

$$x = -\Delta t + 10 \quad (2)$$

$$x = -2t - 10 \quad (3)$$

$$x = 2t + 10 \quad (4)$$

۵۶- یک صف از دانش‌آموزان به طول 200 متر با تندی $\frac{2}{s} m$ در جاده‌ای مستقیم در حرکت هستند. در یک لحظه علی از انتهای صف با تندی

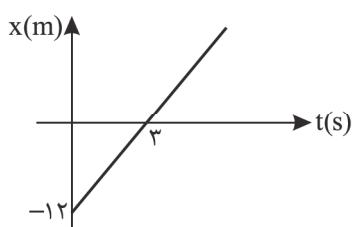
$4 \frac{m}{s}$ به طرف ابتدای صف رفته و بلافاصله با تندی $\frac{6}{s} m$ به انتهای صف بازمی‌گردد. تندی متوسط علی در کل این حرکت چند $\frac{m}{s}$ است؟

۱) $2/4$ ۲) $4/2$ ۳) $4/4$ ۴) $5/2$

۵۷- ذره‌ای که در صفحه xoy حرکت می‌کند، در مدت 10 ثانیه از نقطه $M(-5m, 5m)$ به نقطه $N(10m, 15m)$ می‌رود. بزرگی سرعت متوسط این ذره در این بازه زمانی چند کیلومتر بر ساعت است؟

۱) $2/5$ ۲) $8/2$ ۳) $9/3$ ۴) $12/4$

-۵۸- نمودار مکان - زمان ذره‌ای که روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. سرعت متوسط این ذره در بازه زمانی

$$t_2 = 8/41\text{s} \quad t_1 = 5/02\text{s}$$

۴) ۱

۴/۹۲ ۲

۴/۸۵ ۳

۴/۵۵ ۴

-۵۹- اتومبیل A در حرکت روی خط راست ساعت ۸ صبح با تندی ثابت $72 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ از یک مکان می‌گذرد. اتومبیل B ساعت هشت و پنج دقیقه با تندی ثابت $10 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ از همان مکان در جهت حرکت اتومبیل A می‌گذرد. اگر دو اتومبیل همواره در یک جهت حرکت کرده باشند، در چه ساعتی به هم می‌رسند؟

- (۱) هشت و ده دقیقه   (۲) هشت و ربع   (۳) هشت و بیست دقیقه   (۴) هشت و نیم

-۶۰- نمودار مکان - زمان دو متوجه روی خط راست مطابق شکل است. این دو متوجه در لحظه‌های t_1 و t_2 ($t_2 > t_1$) در فاصله ۱۴ متری از

$$\text{هم قرار می‌گیرند. } \frac{t_2}{t_1} \text{ کدام است؟}$$

۱۲) ۱

۹) ۲

۵) ۳

۱۵) ۴

-۶۱- نمودار مکان - زمان متوجهی که در راستای محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. بزرگی شتاب متوسط در بازه زمانی

$t_1 = 1\text{s}$ تا $t_2 = 6\text{s}$ چند متر بر مجدور ثانیه است؟ (d_1 و d_2 به ترتیب خطوط مماس بر منحنی در لحظات $t = 1\text{s}$ و $t = 6\text{s}$ هستند)

۰) ۴ ۱

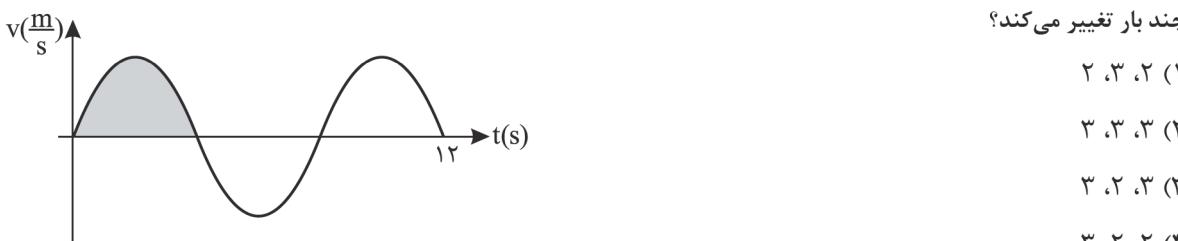
-۰) ۴ ۲

۳) صفر

۱) ۳

-۶۲- نمودار سرعت - زمان ذره‌ای که بر روی محور x ها حرکت می‌کند سینوسی مطابق شکل است. اگر مساحت قسمت رنگی برابر ۱۰ واحد

SI باشد و ذره در لحظه $t = 12\text{s}$ از مکان $x = -5\text{m}$ بگذرد، در بازه صفر تا 12s جهت بردارهای مکان، سرعت و شتاب از راست به چه

چند بار تغییر می‌کند؟

۲، ۳، ۲) ۱

۳، ۳، ۳) ۲

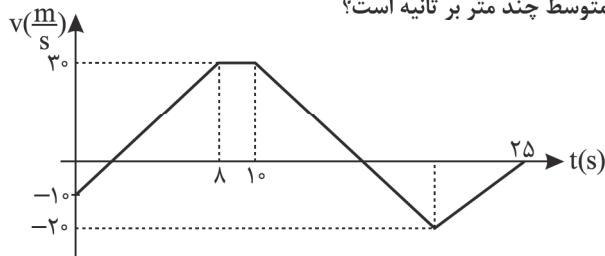
۳، ۲، ۳) ۳

۳، ۲، ۲) ۴

محل انجام محاسبه

۶۳- نمودار سرعت - زمان ذرهای که روی خط راست حرکت می‌کند مطابق شکل است. اگر بازه زمانی که حرکت ذره تندشونده و در جهت

منفی محور X ها است، ۴ ثانیه باشد، در ۲۵ ثانیه اول حرکت سرعت متوسط چند متر بر ثانیه است؟

۴/۶ (۱)

۵/۶ (۲)

۵/۸ (۳)

۶ (۴)

۶۴- معادله سرعت - زمان ذرهای که بر روی خط راست حرکت می‌کند در SI به صورت $v = t^2 - 6t + 8$ است. در چه بازه زمانی حرکت کندشونده در جهت منفی محور مکان است؟

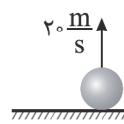
(۴) ثانیه پنجم

(۳) ثانیه چهارم

(۲) ثانیه سوم

(۱) ثانیه دوم

۶۵- گلوله‌ای را مطابق شکل در راستای قائم با تندی $\frac{m}{s} 20$ به سمت بالا پرتاب می‌کنیم و گلوله پس از ۵۶ با تندی $\frac{m}{s} 15$ به زمین باز می‌گردد. بزرگی شتاب متوسط گلوله چند متر بر مجدور ثانیه است؟

۷ (۲)

۱ (۱)

۵ (۴)

۳/۵ (۳)

۶۶- مساحت پرده گوش یک شناگر 1 cm^2 است. این شناگر در عمق چند متری از سطح آب دریاچه شنا کند تا نیروی وارد بر سطح

$$(P_0 = 10^5 \text{ Pa}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \rho_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}) \quad 15 \text{ (۲)}$$

۲/۵ (۴)

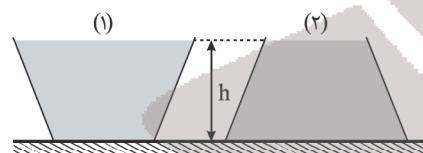
۵ (۳)

۱۵ (۲)

۱۰ (۱)

۶۷- دو ظرف با جرم ناچیز مطابق شکل با جرم مساوی از آب تا یک ارتفاع پر شده‌اند. اگر فشار وارد بر سطح افقی از طرف ظرف (۱) و (۲)

$$\text{به ترتیب } P_1 \text{ و } P_2 \text{ باشد، } \frac{P_1}{P_2} \text{ چند است؟ (شعاع قاعده ظرف (۲)، ۳ برابر ظرف (۱) است)}$$

۱ (۱)

۱/۳ (۲)

۱/۹ (۳)

۹ (۴)

۶۸- کدامیک از گزاره‌های زیر درست‌اند؟

الف) سطح قطره‌ای که آزادانه سقوط می‌کند، تمایل به کمینه کردن مساحتش دارد.

ب) افزایش دما سبب افزایش نیروی هم‌چسبی می‌شود.

ج) در اثر اضافه کردن مایع شوینده به آب، کشش سطحی آب کم می‌شود.

د) پلاسمای همواره در دماهای خیلی بالا به وجود می‌آید.

ه) فاصله مولکول‌های هوا در شرایط معمولی ۱ تا ۳ آنگستروم است.

(۴) الف و ج

(۳) الف، ج و ه

(۲) ب، ج، د و ه

(۱) الف، ج و د

۶۹- کدامیک از موارد زیر صحیح است؟

۱) در یک لوله موبین هر چه قطر لوله کمتر باشد، ارتفاع ستون مایع در آن بیشتر است.

۲) در مایعاتی که خاصیت ترکنندگی با لوله موبین خود دارند، سطح مایع در لوله موبین بالا می‌رود.

۳) اگر دگرچسبی بین مولکول‌های یک جامد و مایع کمتر از هم‌چسبی بین مولکول‌های مایع باشد، مایع جامد را تر می‌کند.

۴) در یک لوله موبین شیشه‌ای که در آب قرار دارد اگر طول لوله بیرون آب کم باشد، امکان خارج شدن آب از بالای لوله وجود دارد.

- ۷۰ مطابق شکل یک جسم استوانه‌ای شکل و یک جسم مخروطی ناقص توپر و همگن فلزی با چگالی‌های یکسان روی سطح افقی قرار دارند. فشار متوسط وارد از طرف آنها بر سطح افقی یکسان است، اگر جسم مخروطی شکل را ذوب کرده و سپس از آن استوانه‌ای به

شعاع مقطع $\frac{R}{2}$ بسازیم، فشار آن بر سطح افقی چند برابر حالت قبل می‌شود؟

-
- (1) ۴ (۱)
۸ (۲)
۱۲ (۳)
۱۶ (۴)

- ۷۱ مطابق شکل درون یک لوله U شکل دو مایع مخلوط‌نشدنی به چگالی $\rho_1 = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و $\rho_2 = 3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ قرار دارد. اگر اختلاف فشار نقطه A و B برابر 2000 پاسکال باشد، عمق مایع ρ_1 (مقدار h_1) چند سانتی‌متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

-
- (g = $10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)
۲۵ (۱)
۴۵ (۲)
۷۵ (۳)
۸۵ (۴)

- ۷۲ مطابق شکل درون لوله U شکل جیوه قرار دارد. شعاع شاخه A ۲ برابر شعاع شاخه B است. در شاخه A آنقدر مایع به چگالی $\rho = 3/4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ می‌ریزیم تا کاملاً این شاخه پر شود. در این حالت سطح جیوه در شاخه A 8cm پایین می‌رود. در این حالت اختلاف

-
- ارتفاع سطح آزاد دو مایع چند سانتی‌متر می‌شود؟ (مایع از درون ظرف بیرون نمی‌ریزد)
۳۰ (۱)
۲۵ (۲)
۲۰ (۳)
۱۵ (۴)

- ۷۳ ظرفی محتوی مایعی با چگالی $3/4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ روی سطح افقی زمین قرار دارد. اگر فشار کل ناشی از هوا و مایع در عمق 23cm مایع برابر

-
- 80cmHg باشد. فشار کل در عمق 43cm چند سانتی‌متر جیوه است؟
۸۹ (۴) ۸۷ (۳) ۸۵ (۲) ۸۳ (۱)

- ۷۴ در شکل زیر، آب در لوله جریانی یکنواخت دارد. اگر تنیدی مایع در مقطع خروجی نسبت به تنیدی آن در مقطع ورودی 44 درصد تغییر کند، شعاع مقطع خروجی چند برابر شعاع مقطع ورودی است؟

-
- $\frac{5}{6}$ (۱) $\frac{25}{36}$ (۲) $\frac{\sqrt{14}}{5}$ (۳) $\frac{14}{25}$ (۴)

- ۷۵ در لوله‌ای پر از آب مطابق شکل زیر، آب از چپ به راست در جریان است. روی این لوله ۵ قسمت A, B, C, D و E نشان داده شده است. در کدام‌یک از قسمت‌های لوله در طول لوله، تنیدی آب، به ترتیب افزایش، کاهش و ثابت می‌ماند؟

-
- E و C, B (۱) C و D, B (۲) D و C, B (۳) C و B, D (۴)

شیمی

- ۷۶ در کدام گزینه ویژگی ذکر شده و نام گاز با یکدیگر همخوانی ندارد؟

۱) گاز نجیب، بی رنگ، بی بو و غیرسمی است: گاز آرگون

۲) در فرایند تقطیر جزء به جزء هوای مایع، تهیه این گاز به صورت خالص دشوار است: گاز اکسیژن

۳) حدود ۷ درصد جرمی از مخلوط گاز طبیعی را تشکیل می دهد: گاز هلیوم

۴) جانداران ذره بینی این گاز را برای مصرف گیاهان در خاک ثبت می کنند: گاز نیتروژن

- ۷۷ چند مورد از عبارت های زیر نادرست است؟

● ۱) مول گاز نیتروژن در دمای 50°C مثالی از یک نمونه گاز است.

● ۲) اکسیژن گازی واکنش پذیر است و با همه عنصرها و مواد واکنش می دهد.

● ۳) فلز آلومنیم به شکل بوکسیت (Al_2O_3 خالص) در طبیعت وجود دارد.

● ۴) نخستین عنصر جدول تناوبی، فراوان ترین عنصر در جهان است.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

- ۷۸ کدام موارد از عبارت های زیر نادرست است؟

آ) رنگ شعله حاصل از سوختن سدیم و منیزیم به ترتیب زرد و سفید است.

ب) چگالی فراورده گازی کربن دار حاصل از سوختن ناقص هیدروکربن ها بیشتر از هوا است.

پ) رنگ آبی شعله اجاق گاز نشان دهنده این است که اکسیژن به مقدار کافی در محیط واکنش وجود دارد.

ت) در اثر واکنش سریع یک ماده با گاز اکسیژن، همه انرژی شیمیایی آن به صورت نور و گرما آزاد می شود.

۱) ب و ت ۲) آ و پ ۳) آ و ب ۴) فقط ت

- ۷۹ کدام گزینه درست است؟

۱) رطوبت هوا متغیر بوده و میانگین بخار آب در هوا، حدود 10°C درصد است.

۲) تغییر شیمیایی همواره با تشکیل رسوب، آزادسازی گاز و تغییر رنگ همراه است.

۳) در فشار ثابت، بین حجم یک نمونه گاز و دمای آن رابطه معکوس وجود دارد.

۴) پلاستیک های سبز، پلیمر هایی زیست تخریب پذیر هستند.

- ۸۰ چند مورد از عبارت های زیر به درستی بیان شده است؟

● ۱) شمار اتم ها در هر واحد فرمولی مس (III) برمید و کربن دی سولفید برابر است.

● ۲) سومین گاز تجیب جدول دوره ای، در میان اجزای هواکره، از نظر فراوانی در رتبه سوم قرار دارد.

● ۳) در فرایند تقطیر جزء به جزء هوای مایع ابتدا CO_2 و سپس H_2O به حالت جامد از هوا جدا می شوند.

● ۴) از جمله آلاینده هایی هستند که در اثر سوزاندن سوخت های فسیلی وارد هواکره می شود.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

- ۸۱

در چند مورد نام و فرمول شیمیایی ترکیب ذکر شده با یکدیگر مطابقت دارد؟

N_2O_3 ● : دی نیتروژن تری اکسید

MgBr_2 ● : منیزیم دی برمید

Na_2O ● : سدیم (I) اکسید

۱) ۴

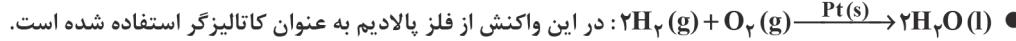
۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

- ۸۲

ویژگی بیان شده برای چند واکنش زیر درست است؟

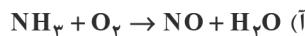
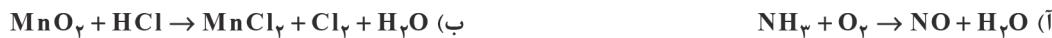
۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

-۸۳ در چند مورد از واکنش‌های زیر، پس از موازنۀ ضریب عنصر آزاد شرکت‌کننده در واکنش عددی فرد است؟

(۱) ۴   (۲) ۳   (۳) ۲   (۴) ۱

-۸۴ اگر در ساختار داده شده، همه اتم‌ها از قاعدة هشت‌تایی تبعیت کنند، q_1 کدام است؟ (ا تم X متعلق به گروه ۱۶ جدول تناوبی است.)

(۱) ۲   (۲) ۱

(۳) ۴   (۴) ۱

-۸۵ در ساختار مولکول XO_3 ا تم مرکزی فاقد جفت‌الکترون ناپیوندی است، در حالی‌که در مولکول YCl_3 ا تم مرکزی دارای یک جفت‌الکترون ناپیوندی است. در کدام گزینه، در هر دو مولکول شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی با شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی برابر است؟ (در همه ساختارها، همه اتم‌ها از قاعدة هشت‌تایی تبعیت می‌کنند)

(۱) YO_2 و XO_2 (۲) YOCl و XO_2 (۳) Y_2O و CX_2 (۴) Y_2O و XO_2

-۸۶ با افزایش مقدار کمیت x ، کمیت y کاهش می‌یابد. مفاهیم ذکر شده در چند مورد به ترتیب می‌توانند به جای x و y قرار بگیرند؟

● ارتفاع از سطح زمین – دمای بخشی از هواکره که ما در آن زندگی می‌کنیم.

● میزان کربن دی‌اکسید هواکره – میانگین جهانی سطح آب‌های آزاد

● فشار گاز در دمای ثابت – فاصله میان مولکول‌های گاز

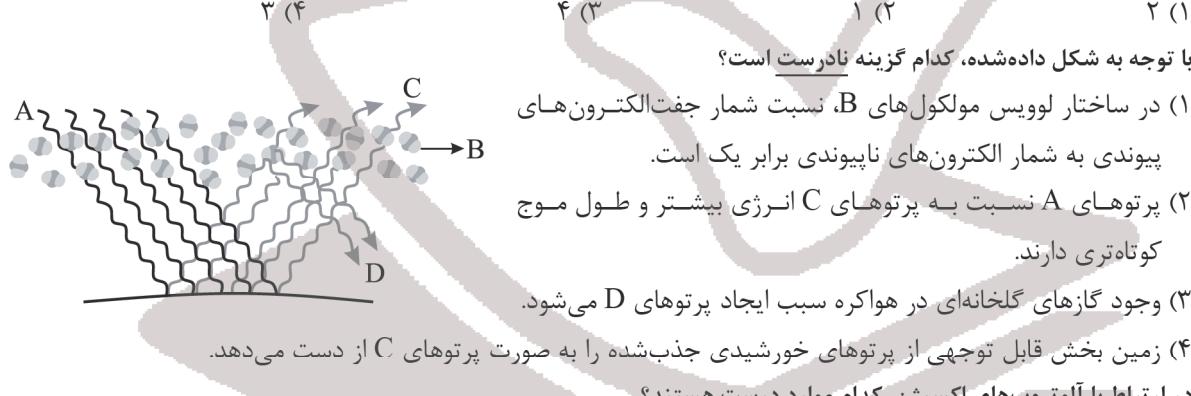
● ارتفاع از سطح زمین – غلظت گازهای سازنده هواکره

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۴   (۴) ۳

-۸۷ با توجه به شکل داده شده، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در ساختار لوویس مولکول‌های B، نسبت شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی به شمار الکترون‌های ناپیوندی برابر یک است.

(۲) پرتوهای A نسبت به پرتوهای C انرژی بیشتر و طول موج کوتاه‌تری دارند.

(۳) وجود گازهای گلخانه‌ای در هواکره سبب ایجاد پرتوهای D می‌شود.

(۴) زمین بخش قابل توجهی از پرتوهای خورشیدی جذب شده را به صورت پرتوهای C از دست می‌دهد.

-۸۸ در ارتباط با آلوتروپ‌های اکسیژن، کدام موارد درست هستند؟

آ) مقدار گاز اوزون در هواکره زیاد بوده و این گاز همانند پوششی کره زمین را احاطه کرده است.

ب) اوزون دارای مولکول‌های سه‌اتمی بوده و نسبت به اکسیژن در دمای بالاتری می‌جوشد.

پ) نقش مفید و یا زیانبار مولکول‌های اوزون به محل قرارگیری آنها در هواکره وابسته است.

ت) اکسیژن نسبت به اوزون واکنش پذیرتر است و در نتیجه پایداری کمتری دارد.

(۱) آ، ب، پ   (۲) ب، ت   (۳) ب، پ   (۴) آ، پ

-۸۹ کدامیک از عبارت‌های زیر در ارتباط با شیمی سبز نادرست است؟

آ) به کمک شیمی سبز می‌توان کیفیت زندگی را افزایش داد و از طبیعت نیز محافظت کرد.

ب) کربن دی‌اکسید تولید شده در مراکز صنعتی را به مواد آلی CaCO_3 و MgCO_3 تبدیل می‌کنند.

پ) در ساختار سوخت سبز و پلاستیک‌های سبز اتم اکسیژن وجود دارد.

ت) میدان‌های گازی و چاههای نفتی در حال استخراج، محل مناسبی برای دفن CO_2 هستند.

(۱) ب و ت   (۲) آ و پ   (۳) فقط ت   (۴) پ و ت

محل انجام محاسبه

-۹۰ کدام موارد از عبارت‌های زیر به درستی بیان شده‌اند؟

(آ) واکنش $\text{NO}_2 + \text{O}_2 \rightarrow \text{NO} + \text{O}_3$, مربوط به تولید اوزون تروپوسفری است.

(ب) گازها همانند مایعات و برخلاف جامدات تراکم پذیر هستند.

(پ) میان میزان CO_2 هواکره و مساحت برف در نیمکره شمالی رابطه مستقیم وجود دارد.

(ت) در صورت عدم وجود هواکره، میانگین دمای کره زمین 18°C کاهش می‌یافتد.

۴) پ و ت

۳) فقط آ

۲) آ و پ

۱) آ و ب

-۹۱ برای تولید روزانه 5kWh برق، می‌توان از دو منبع زغال‌سنگ و انرژی خورشیدی استفاده کرد. در یک ماه، اختلاف میزان CO_2

تولیدشده با استفاده از دو منبع مختلف تولید برق برابر چند کیلوگرم است؟ (هر ماه را 30°C روز در نظر بگیرید).

منبع تولید برق	زغال‌سنگ	انرژی خورشیدی	۱) 1152
مقدار CO_2 تولیدشده (بر حسب کیلوگرم) به ازای هر کیلووات ساعت	$0/9$	$0/05$	۲) 1275
			۳) 1350
			۴) 1425

-۹۲ در دما و فشار معین $3/55^\circ\text{C}$ ، $1/2$ لیتر گاز Cl_2 ، $1/2$ گرم گاز N_2O ، مول آلومینیم سولفات ($\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$)،

(آ) چند لیتر گاز تولید می‌شود؟ ($\text{Cl} = 35.5\text{g.mol}^{-1}$)

۴) $38/4$

۳) $46/3$

۲) $57/6$

۱) $19/2$

-۹۳ اگر $2/10$ گرم گاز آمونیاک با مقدار کافی گاز N_2O ، مطابق معادله موازن‌نشده زیر واکنش گاز با چگالی $1/2\text{g.L}^{-1}$ تولید

می‌شود؟ ($\text{N} = 14$ ، $\text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

۴) 17

۳) 28

۲) 34

۱) 56

-۹۴ حجم گاز تولیدشده از واکنش تجزیه هیدروژن پراکسید (واکنش I)، دو برابر حجم گاز تولیدشده در واکنش فلز آلومینیم با

هیدروکلریک اسید (واکنش II) در شرایط یکسان است. نسبت جرم هیدروژن پراکسید مصرفی به جرم آلومینیم مصرفی به تقریب

($\text{H} = 1$ ، $\text{O} = 16$ ، $\text{Al} = 27 : \text{g.mol}^{-1}$) کدام است؟

(آ) واکنش ها موازن شوند ($\text{H}_2\text{O}_2(\text{aq}) \rightarrow \text{H}_2\text{O}(\text{l}) + \text{O}_2(\text{g})$)

(پ) واکنش II: $\text{Al}(\text{s}) + \text{HCl}(\text{aq}) \rightarrow \text{AlCl}_3(\text{aq}) + \text{H}_2(\text{g})$.

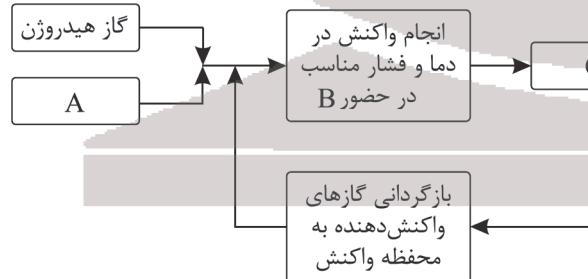
۴) $7/55$

۳) $3/77$

۲) $0/26$

۱) $0/13$

-۹۵ با توجه به شکل زیر که مربوط به تولید آمونیاک در صنعت به روش هایر است، کدام گزینه نادرست است؟

(آ) گاز A فراوان‌ترین جزء سازنده هواکره بوده و در مقایسه با O_2 از نظر شیمیایی غیرفعال و واکنش‌ناپذیر است.

(پ) بخش C نشان‌دهنده سرد کردن مخلوط واکنش تا

مایع شدن آمونیاک و جداسازی آمونیاک مایع است.

(ت) واکنش برگشت‌پذیر است و ظرف واکنش مخلوطی از سه گاز متفاوت است.

(ث) B فلز واسطه‌ای است که در طبیعت دارای یک نوع اکسید است.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۱۳۰۱ مرداد

پاسخنامه ریاضی - فیزیک

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	حسابات	حسابان	حسین شفیعزاده - مهرداد کیوان	سینا پرهیزکار - نیکا موسوی
۲	هندسه	مهریار راشدی	علیرضا شیرازی - حسن محمدبیگی	داریوش امیری - سینا پرهیزکار
۳	ریاضیات گسسته	رضا توکلی	رضا توکلی - کیوان دارابی	سینا پرهیزکار - نیکا موسوی
۴	فیزیک	جواد قزوینیان	سیدمحمدمهدی شریفی - مرتضی میرخانی	مهندیار شریف - امیرعلی قزوینیان
۵	شیمی	مسعود جعفری	محبوبه بیکمحمدی - محمدحسن محمدزاده مقدم	علی شفیعی سروستانی - کارو محمدی

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - رقیه اسدیان - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقیزاده - مهرداد شمسی

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۱)

۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$f(x) = (x+1)^3(x+3)^3 = (x^3 + 4x + 3)^3$$

و $x - 2$ را در تابع f جایگزین می‌کنیم:

$$f(2-x) = (x^3 - 4x + 4 + 8 - 4x + 3)^3 = (x^3 - 8x + 15)^3$$

$$f(x+2) = (x^3 + 4x + 4 + 4x + 8 + 2)^3 = (x^3 + 8x + 15)^3$$

اتحاد مزدوج

$$f(2-x) - f(x+2) = (x^3 - 8x + 15 + x^3 + 8x + 15)$$

$$\times (x^3 - 8x + 15 - x^3 - 8x - 15)$$

$$\Rightarrow 2(x^3 + 15)(-16x) = -32x(x^3 + 15)$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۷)

۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$m = -\frac{4}{r} \Rightarrow f(x) = -\frac{4}{r}x + 4 \Rightarrow f(x) = -\frac{4}{r}x + 4$$

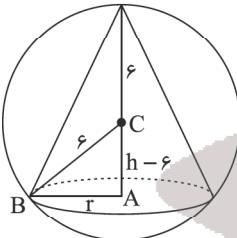
$$m' = -\frac{1}{m} \Rightarrow m' = \frac{r}{4} \Rightarrow g(x) = \frac{r}{4}x - \frac{9}{4}$$

تابع f یک به یک است.

$$fog(x) = 0 \Rightarrow f(g(x)) = f(\frac{r}{4}x - \frac{9}{4}) = g(x) = 6$$

$$\Rightarrow \frac{r}{4}x - \frac{9}{4} = 6 \Rightarrow x = 7$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۹)

۸. گزینه ۲ صحیح است.

اگر ارتفاع و شعاع قاعده مخروط را به ترتیب h و r در نظر بگیریم، آنگاه:

$$V_{\text{مخروط}} = V(r, h) = \frac{\pi}{3}r^2h$$

اما در مثلث ABC داریم:

$$BC^2 = AC^2 + AB^2$$

$$\Rightarrow 36 = (h-6)^2 + r^2 \Rightarrow r^2 = 36 - (h^2 + 36 - 12h)$$

$$\Rightarrow r^2 = 12h - h^2 \Rightarrow V(h) = \frac{\pi}{3}(12h - h^2)h$$

$$\Rightarrow V(h) = \frac{\pi}{3}(12-h)h^2$$

ضابطه به دست آمده حجم مخروط را بر حسب ارتفاع آن به صورت یک تابع معرفی می‌کند.

(ریاضی دهم، صفحه ۱۰۱)

۹. گزینه ۲ صحیح است.

با رسم نمودار تابع $f(x)$ متوجه می‌شویم که این تابع یک به یک است.

$$-4 < x < 0 \Rightarrow \begin{cases} f(x) = -x + a - 3 \\ g(x) = b(x+1) + 3 = bx + b + 3 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{f(x)=g(x)} \begin{cases} b = -1 \\ a - 3 = b + 3 \Rightarrow a = 2 \end{cases}$$

$$g(a) = g(2) = -|2| + 3 = -3 \Rightarrow g(2) + f(-1) = -3$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۳)

۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$f(x) = 3x - 2|x-1| \Rightarrow f(2) = 6 - 2 = 4 \xrightarrow{\substack{\text{تابع یک به یک}}} a = 2$$

حسابان

۱. گزینه ۴ صحیح است.

$$f \circ f = \{(2, 3), (3, -1), (4, 1)\}$$

$$f^3 = \{(1, 1), (2, 0), (3, 1), (4, 0)\}$$

$$y = f \circ f^3 = \{(2, 3), (3, 0), (4, 1)\}$$

$$R_y = \{2, 0, 1\} \Rightarrow \text{جمع اعضاء} = 12$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۹)

۲. گزینه ۲ صحیح است.

چون تابع $f(x)$ در $x = 2$ بر محور x ها مماس است، پس:

$$f(x) = a(x-2)^3$$

$$\Rightarrow y = f(x+1) - f(x-3) = a(x-1)^3 - a(x+1)^3$$

$$y = a(x^3 + 1 - 2x - x^3 - 1 - 2x) \Rightarrow y = -4ax$$

برای آن که تابع y همانی باشد، باید $a = -\frac{1}{4}$

$$f(x) = -\frac{1}{4}(x-2)^3 \Rightarrow f(0) = -\frac{1}{4}(1-2)^3 = -\frac{1}{4}$$

(ریاضی دهم، صفحه ۱۱۰)

۳. گزینه ۳ صحیح است.

$$g(x) = \begin{cases} \frac{3}{2} & x > 0 \\ \frac{5}{3} & x < 0 \end{cases}$$

برای آن که fog تابعی ثابت باشد، باید $f(\frac{5}{3}) = f(\frac{3}{2})$ ، یعنی $x = 2$ محور تقارن سه‌می f باشد، یعنی:

$$\frac{a+3}{2a} = 2 \Rightarrow a = \frac{3}{4}$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۹)

۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$y = f(x)g(x) = (x+1)(x-3)(3-[x]); -2 \leq x < 0$$

$$\begin{cases} -2 \leq x < -1 \Rightarrow y = (x+1)(x-3) \times 5 \Rightarrow y(-1) < y \leq y(-2) \\ \Rightarrow 0 < y \leq 25 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -1 \leq x < 0 \Rightarrow y = (x+1)(x-3) \times 4 \Rightarrow y(0) < y \leq y(-1) \\ \Rightarrow -12 < y \leq 0 \end{cases}$$

$$R_{f \circ g} = (-12, 25]$$

دقت کنید در هر ۲ سه‌می رأس خارج بازه داده شده است. پس می‌توانیم ابتدا و انتهای بازه را قرار دهیم و در هر بازه برد را به دست آوریم.

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۱)

۵. گزینه ۱ صحیح است.

$$f(1 + \frac{x}{t}) = x^3 - x \Rightarrow 1 + \frac{x}{t} = t \Rightarrow x = 2(t-1) = 2t-2$$

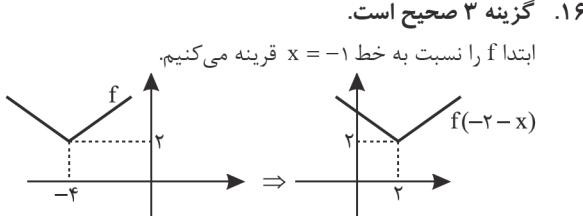
$$f(t) = (2t-2)^3 - (2t-2) \Rightarrow f(t) = 4t^3 - 8t + 4 - 2t + 2 = 4t^3 - 10t + 6$$

$$f_{\min} = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-(100-96)}{16} = -\frac{1}{4}$$

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

$$\begin{aligned} 4 - \beta = 0 \Rightarrow \beta = 4 \\ \alpha - 2 = 2 \Rightarrow \alpha = 4 \end{aligned} \Rightarrow \alpha\beta = 16$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۲)

حال f را نسبت به خط افقی $y = \frac{1}{2}$ قرینه می کنیم زیرا باید $b = 1$ باشد، به این ترتیب:

$$\Rightarrow g(x) + f(-2 - x) = 1 \Rightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow a + b = -1$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۲)

۱۷. گزینه ۴ صحیح است.

قرینه $f(x) = \sqrt{4 - x}$ نسبت به خط $x = k$ به صورت $y = \sqrt{4 - (7k - x)} = \sqrt{4 - 7k + x}$ خواهد شد. واحد به راست انتقال می دهیم، پس:

$$y = \sqrt{4 - 7k + (x - 6)} = \sqrt{-2 - 2k + x}$$

پس: $\sqrt{-2 - 2k + x} = \sqrt{4 - x} = 1$

$-2 - 2k + 3 = 1 \Rightarrow k = 0$

ریشه آن است. بنابراین: $x = 3$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۹)

۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

$$A(-1, 4) \in y \Rightarrow 4 = 3 - f(2 - (-1)) \Rightarrow 4 = 3 - f(2)$$

$$\Rightarrow f(2) = -1 \Rightarrow A' \Big|_{-1}^3 \in f(x)$$

$$-\frac{\alpha}{3} = 3 \Rightarrow \alpha = -9 \Rightarrow \beta = 2 + f(3)$$

$$\Rightarrow \beta = 2 + (-1) = 1 \Rightarrow A' \Big|_1^{-9} \in 2 + f(-\frac{x}{3})$$

پس: $\beta - \alpha = 10$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۰)

۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

تابع را نسبت به خط $x = k$ قرینه می کنیم، آنگاه $x \rightarrow 2k - x$ ، یعنی باید x را به $2k - x$ تبدیل کنیم.

$$y = (3 - 2(2k - x))^3 = (3 - 4k + 2x)^3$$

نمودار حاصل تابع اولیه را در $x = -2$ قطع کرده است، پس:

$$y(-2) = f(-2) \Rightarrow (3 - 4k - 4)^3 = 7^3$$

$$\begin{cases} -1 - 4k = 7 \Rightarrow 4k = -8 \Rightarrow k = -2 \\ -1 - 4k = -7 \Rightarrow 4k = 6 \Rightarrow k = \frac{3}{2} \end{cases}$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۹)

۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

برای رسم $f(k - x)$ می توانیم نمودار f را نسبت به خط $x = \frac{k}{2}$ قرینه کنیم و اگر قرار باشد از ناحیه اول عبور نکند، آنگاه می توانیم $\frac{k}{2}$ قرار دهیم به طوری که کمترین مقدار x برابر ۱ است و وقتی نسبت به خط

پایه دوازدهم . آزمون ۲ . پاسخنامه ریاضی فیزیک

$$\Rightarrow f(b) = 3 \xrightarrow{\text{تابع یک به یک}} b = 1$$

(ریاضی دهم، صفحه ۱۱۱)

۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$f(x) = |x+1| - |x-1| = \begin{cases} 2 & x \geq 1 \\ 2x & -1 \leq x < 1 \\ -2 & x < -1 \end{cases}$$

$$y = 2x - af(x) = \begin{cases} 2x - 2a & x \geq 1 \\ (1-a)2x & -1 \leq x < 1 \\ 2x + 2a & x < -1 \end{cases}$$

برای آنکه برد تابع $\mathbb{R}$ باشد، باید هر دو ضایعه اول و سوم به دست آمده هم زمان با شبیه مثبت یا هم زمان با شبیه منفی باشد که حالت $a \in \mathbb{R}$

دوم منتفی است، پس:

(حسابان یازدهم، صفحه ۶۶)

۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$y = 2 - f(2 - x) \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به مبدأ}} y = -2 + f(2 + x)$$

$$\xrightarrow{2 \rightarrow} y = -2 + f(x)$$

اگر ۲ واحد به سمت بالا انتقال دهیم به ضابطه f می رسیم.

(حسابان دوازدهم، صفحه ۳)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$g(x) = \frac{2(x-k)+6}{x-k+3} = \frac{2x+6-4k}{x+3-k}$$

می دانیم در تابع هموگرافیک $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ شرط آن که $fof(x) = x$ باشد آن است که $a + d = 0$ ، پس:

$$2 + 3 - k = 0 \Rightarrow k = 5$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۳)

۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

فرض کنیم $D_f = [\alpha, \beta]$

$$\Rightarrow y = 3 - 2f(-2x) \Rightarrow \alpha \leq -2x \leq \beta \Rightarrow D_y = [-\frac{\beta}{2}, -\frac{\alpha}{2}]$$

$$\begin{cases} -\frac{\beta}{2} = -2 \Rightarrow \beta = 4 \\ -\frac{\alpha}{2} = 3 \Rightarrow \alpha = -6 \end{cases} \Rightarrow D_f = [-6, 4]$$

$$\Rightarrow -6 \leq \frac{1-x}{2} \leq 4 \Rightarrow -12 \leq 1-x \leq 8$$

$$\Rightarrow -8 \leq x - 1 \leq 12 \Rightarrow D_g = [-7, 13]$$

تعداد اعداد صحیح ۲۱ است.

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۰)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

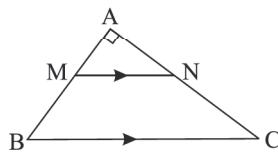
اگر $S \Big|_2^4$ رأس سه‌می ($y = f(x)$) باشد، آنگاه رأس سه‌می نقطه $S' \Big|_2^4$ و رأس سه‌می ($y = \alpha - f(x + \beta)$) نقطه $y = \alpha - f(4 - x)$ است.

چون دو رأس بر هم منطبق هستند، پس:

$$\begin{aligned} MN \parallel BC &\xrightarrow{\text{تعمیم قضیه تالس}} \frac{AM}{AB} = \frac{MN}{BC} \\ \Rightarrow \frac{AM}{AB} &= \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \\ \xrightarrow{\text{تفضیل از صورت}} \frac{AB - AM}{AB} &= \frac{5-2}{5} \Rightarrow \frac{BM}{AB} = \frac{3}{5} \\ \Rightarrow \frac{4}{AB} &= \frac{3}{5} \Rightarrow AB = \frac{20}{3} \\ (\text{هندرسۀ دهم، صفحه ۳۶}) \end{aligned}$$

. ۲۵. گزینه ۱ صحیح است.
به کمک فیثاغورس داریم:
 $BC = \sqrt{8^2 + 6^2} = 10$

$$AN = \frac{16}{5} \Rightarrow NC = AC - AN = 10 - \frac{16}{5} = \frac{24}{5}$$

$$\frac{AN}{NC} = \frac{\frac{16}{5}}{\frac{24}{5}} = \frac{16}{24} = \frac{2}{3}$$

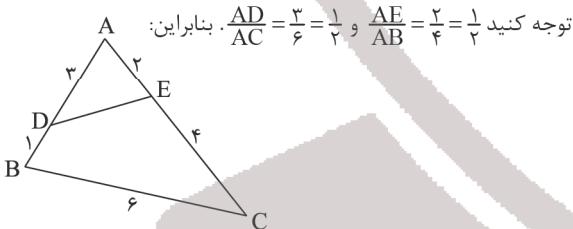
$$\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC} = \frac{2}{3} \xrightarrow{\text{عكس تالس}} MN \parallel BC$$

$$\xrightarrow{\text{تالس حزء به کل}} \frac{AM}{AB} = \frac{MN}{BC} \Rightarrow \frac{2}{5} = \frac{MN}{10} \Rightarrow MN = 4$$

(هندرسۀ دهم، صفحه ۳۶)

. ۲۶. گزینه ۴ صحیح است.

توجه کنید $\frac{AD}{AC} = \frac{2}{5} = \frac{1}{2}$ و $\frac{AE}{AB} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$. بنابراین:

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{AD}{AC} = \frac{AE}{AB} \xrightarrow{\text{دوقطب متناسب و زاویه بین مساوی}} \triangle ADE \sim \triangle ABC \\ \hat{A} = \hat{A} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \frac{AE}{AB} = \frac{DE}{BC} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{DE}{6} \Rightarrow DE = 3$$

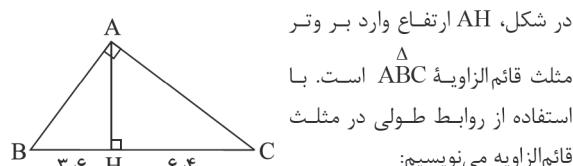
در نتیجه:

$$BDEC = BD + DE + EC + CB = 1 + 3 + 4 + 6 = 14$$

(هندرسۀ دهم، صفحه ۳۷)

. ۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

در شکل، AH ارتفاع وارد بر وتر $\triangle ABC$ است. با استفاده از روابط طولی در مثلث قائم الزاویه می‌نویسیم:

$$AB^2 = BH \times BC = \frac{3}{6} \times 10 = 36 \Rightarrow AB = 6$$

$$AC^2 = CH \times BC = \frac{6}{4} \times 10 = 64 \Rightarrow AC = 8$$

$$AH^2 = BH \times CH = \frac{3}{6} \times \frac{6}{4} = \frac{36}{10} \times \frac{64}{10} \Rightarrow AH = \frac{6 \times 8}{10} = \frac{24}{5}$$

بنابراین:

$$\frac{\text{محیط مثلث}}{\text{ارتفاع وارد بر وتر}} = \frac{AB + AC + BC}{AH} = \frac{6 + 8 + 10}{\frac{24}{5}} = \frac{24}{\frac{24}{5}} = 5$$

– قرینه می‌شود، آنگاه در ناحیه اول قرار نمی‌گیرد، پس $k = -\frac{1}{2}$
اگر $-1 < k \leq 0$ ، باز هم نمودار از ناحیه اول عبور نخواهد کرد، پس $-1 < k \leq 0$
(حسابات دوازدهم، صفحه ۱۲)

هندرسۀ دهم

. ۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

با استفاده از ویژگی‌های تناسب می‌نویسیم:

$$\frac{a}{4} = \frac{b}{5} = \frac{c}{3} \Rightarrow \frac{a+b+c}{4+5+3} = \frac{b}{5} \Rightarrow b = \frac{5}{12}(a+b+c)$$

(هندرسۀ دهم، صفحه ۳۳)

. ۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

میانگین هندسی دو عدد $2x+3$ و 2 برابر ۴ است، پس:

$$4 = (2)(2x+3) \Rightarrow 8 = 2x+3 \Rightarrow x = \frac{5}{2}$$

$$\text{بنابراین } x^2 = \frac{25}{4} \text{ و } 4x^2 = 4 \cdot \frac{25}{4} = \frac{25}{4} \text{ است، در}$$

نتیجه وسطه هندسی بین ۲۵ و ۴ مساوی $10 = \sqrt{4 \times 25}$ است.

(هندرسۀ دهم، صفحه ۳۳)

. ۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

به کمک تالس جزء به جزء داریم:

$$\left. \begin{array}{l} DA \parallel EB \Rightarrow \frac{OD}{DE} = \frac{OA}{AB} \\ EB \parallel FC \Rightarrow \frac{OE}{EF} = \frac{OB}{BC} \\ EA \parallel FB \Rightarrow \frac{OE}{EF} = \frac{OA}{AB} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{OD}{DE} = \frac{OE}{EF} = \frac{OA}{AB} = \frac{OB}{BC} \quad (1)$$

$$2OA = 2EF = 4 \Rightarrow OA = EF = 2, BC = 4 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} \frac{OD}{DE} = \frac{OE}{EF} = \frac{2}{2} = \frac{2+AB}{4} \quad (3)$$

$$\xrightarrow{(3)} \frac{2}{AB} = \frac{2+AB}{4} \Rightarrow 2 = 2AB + (AB)^2 \Rightarrow (AB)^2 + 2AB - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (AB+4)(AB-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} AB = -4 \\ AB = 2 \end{cases}$$

با توجه به $AB = 2$ و رابطه (۳) داریم:

$$\frac{OD}{DE} = \frac{OE}{EF} = \frac{2}{2} \Rightarrow OE = 2 \text{ و } OD = DE$$

و سط OE قرار دارد، پس: D

$$OD = DE = 1$$

$$AB + DE = 2 + 1 = 3$$

(هندرسۀ دهم، صفحه ۳۷)

. ۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

نقطه N از اضلاع AB و BC به یک فاصله است. پس N روی نیمساز

زاویه B واقع است؛ یعنی Nیمساز زاویه B است. بنابراین $\hat{B}_1 = \hat{B}_2$ است.

از طرف دیگر چهارضلعی BMNC ذوزنقه است، پس

MN || BC است، بنابراین:

$$\left\{ \begin{array}{l} MN \parallel BC \Rightarrow \hat{B}_1 = \hat{N}, \hat{B}_2 = \hat{M} \\ \text{مورد BN} \end{array} \right. \xrightarrow{\hat{B}_1 = \hat{B}_2} \hat{N} = \hat{M} \Rightarrow MN = BM = 4$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\Delta AFG}}{S_{\Delta GED}} = \left(\frac{AG}{GD}\right)^2 = \left(\frac{2x}{3x}\right)^2 = \frac{4}{9} \quad (1)$$

دو مثلث GED و GEC دارای ارتفاع مشترک از رأس G هستند. پس نسبت مساحت‌های آنها برابر نسبت قاعده‌هایشان است.

$$\frac{S_{\Delta GED}}{S_{\Delta GEC}} = \frac{ED}{EC} = \frac{x}{3x} \Rightarrow S_{\Delta GED} = \frac{1}{3} S_{\Delta GEC} \quad (2)$$

حال از (1) و (2) نتیجه می‌گیریم:

$$S_{\Delta AFG} = \frac{4}{9} S_{\Delta GED} = \frac{4}{9} \left(\frac{1}{3} S_{\Delta GEC} \right) = \frac{4}{27} S_{\Delta GEC}$$

$$\frac{S_{\Delta AFG}}{S_{\Delta GEC}} = \frac{4}{27} \Rightarrow S_{\Delta AFG} = 63$$

(هندسه دهم، صفحه‌های ۳۱، ۳۶ و ۴۷)

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

می‌دانیم وارون ماتریس $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ به صورت $A^{-1} = \frac{1}{ad - bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$ است. پس:

$$A = \begin{bmatrix} 10 & 2 \\ m & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{10 - 2m} \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -m & 10 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -1 \\ -\frac{m}{2} & -5 \end{bmatrix}$$

بنابراین: $\frac{-m}{10 - 2m} = -2 \Rightarrow m = 20 - 4m \Rightarrow m = 4$

دقت کنید! فقط درایه سطر دوم و ستون اول دو ماتریس را با هم برابر قرار دادیم تا مقدار m مشخص شود.

(هندسه دوازدهم، صفحه ۲۳)

۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

می‌دانیم:

$$1) (A^{-1})^{-1} = A$$

$$2) I^{-1} = I$$

بنابراین:

$$((A^{-1})^{-1})^{-1} = A^{-1}$$

$$(((I^{-1})^{-1})^{-1})^{-1} = I$$

پس:

$$((A^{-1})^{-1})^{-1} + (((I^{-1})^{-1})^{-1})^{-1} = A^{-1} + I$$

$$A^{-1} + I = \frac{1}{-6+5} \begin{bmatrix} -2 & 5 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -5 \\ 1 & -3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -5 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$$

کوچکترین درایه ماتریس $A^{-1} + I$ برابر با -5 است.

(هندسه دوازدهم، صفحه ۲۳)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

چون A وارون یکدیگر هستند، پس:

$$|I + A| \neq 0, |A| \neq 0 \quad (1)$$

$$A(I + A) = I \quad (2)$$

$$A(I + A) = I \Rightarrow A + A^T = I \Rightarrow A^T = I - A$$

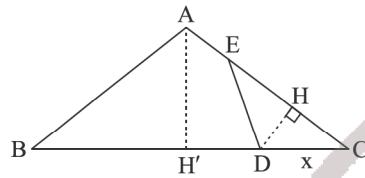
(هندسه دهم، صفحه ۴۳)

۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

دو مثلث ABC و EDC متشابه هستند، زیرا دارای دو زاویه مساوی با هم هستند.

$$\begin{cases} \hat{BAC} = \hat{EDC} \\ \hat{C} = \hat{C} \end{cases} \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \triangle ABC \sim \triangle EDC \quad (1)$$

در ضمن فاصله نقطه D از EC ارتفاع AH و فاصله نقطه A از DH' ارتفاع AH' است و می‌دانیم در دو مثلث متشابه، نسبت دو ارتفاع، برابر با نسبت تشابه است. با فرض $x = DC$ داریم:

$$\xrightarrow{(1)} \frac{CE}{BC} = \frac{CD}{AC} \Rightarrow \frac{14}{25+x} = \frac{x}{16} \Rightarrow 25x + x^2 = 14 \times 16$$

$$x^2 + 25x - 14 \times 16 = 0 \Rightarrow (x + 32)(x - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -32 \\ x = 4 \end{cases}$$

بنابراین:

$$\xrightarrow{(1)} \frac{DH}{AH'} = \frac{CE}{BC} = \frac{14}{25+4} = \frac{14}{29} = \frac{7}{16}$$

(هندسه دهم، صفحه ۴۶)

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا x را پیدا می‌کنیم.

$$EF \parallel CB \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{AE}{EC} = \frac{AF}{FB} \Rightarrow \frac{9}{x} = \frac{x}{4} \Rightarrow x^2 = 36 \Rightarrow x = 6$$

اکنون داریم:

$$EF \parallel CB \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \triangle AEF \sim \triangle ABC$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\Delta AEF}}{S_{\Delta ABC}} = \left(\frac{AE}{AB}\right)^2 = \left(\frac{9}{15}\right)^2 = \left(\frac{3}{5}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\Delta ABC}}{S_{\Delta AEF}} = \frac{100}{36} \xrightarrow{\text{نفصل در صورت}} \frac{S_{\Delta ABC} - S_{\Delta AEF}}{S_{\Delta AEF}} = \frac{100 - 36}{36}$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\Delta EFB}}{S_{\Delta AEF}} = \frac{64}{36} = \frac{16}{9}$$

دقت کنید! محاسبه y در این سؤال لازم نیست و دو فرض $BC = x + 2$ و $EF = 2y - 1$ اضافه هستند.

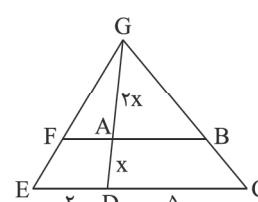
(هندسه دهم، صفحه ۴۷)

۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

با فرض $x = DA$ و با توجه به

$AG = 2x$ ، $DG = 3AD$ داریم:

بنابراین:

$$AF \parallel ED \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \triangle AFG \sim \triangle GED$$

$$a^{\alpha} | [a^{\alpha}, b^{\beta}] \Rightarrow a^{\alpha} | [a^{\alpha}, b^{\beta}] \Rightarrow (a^{\alpha}, [a^{\alpha}, b^{\beta}]) = a^{\alpha}$$

$$\frac{|a^{\alpha}|}{a^{\alpha}} = |a|$$

بنابراین عبارت خواسته شده برابر است با:
(ریاضیات گسته، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۳۹. گزینه ۲ صحیح است.

مورد الف درست نمی باشد. اگر $a = 5$ و $b = 0$ باشد، اما $a | b$ است. بقیه موارد طبق کتاب درست است.
(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ و ۱۰)

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{cases} a = 9q + r \xrightarrow{x_1} 10a = 90q + 10r \\ a = 10q' + 1 \xrightarrow{x_2} 9a = 90q' + 9 \end{cases} \xrightarrow{\text{کم کنید}} a = 9(q - q') + 21$$

$$\Rightarrow r = 21$$

که $r+1 = 22$ برقرار است.
(ریاضیات گسته، صفحه ۱۶)

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

هر عدد دلخواه a به یکی از ۶ صورت زیر است.
 $a = 6k$ مركب است.
 $a = 6k + 1$

$a = 6k + 2 \Rightarrow 2 | a \Rightarrow a = 2$

$a = 6k + 3 \Rightarrow 3 | a \Rightarrow a = 3$

$a = 6k + 4 \Rightarrow 2 | a \Rightarrow a = 2$

$a = 6k + 5$

بنابراین اگر $a \neq 2$ و $a \neq 3$ ، آنگاه تنها در صورتی که به صورت $6k+1$ باشد، می تواند عدد اول باشد، در غیر این صورت قطعاً مركب است.

(ریاضیات گسته، صفحه های ۱۳ تا ۱۵)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

$$(a, 15) = 1 \Rightarrow (a, 3) = 1, (a, 5) = 1$$

$$(a, 3) = 1 \Rightarrow a = 3k \pm 1 \Rightarrow a^2 = 9k^2 \pm 6k + 1 = 3q + 1$$

$$(a, 5) = 1 \Rightarrow \begin{cases} a = 5k \pm 1 \Rightarrow a^2 = 25k^2 \pm 10k + 1 = 5k' + 1 \\ a = 5k \pm 2 \Rightarrow a^2 = 25k^2 \pm 20k + 4 = 5k'' + 4 \end{cases}$$

حال:

$$\begin{cases} a^2 = 3q + 1 \\ a^2 = 5k' + 1 \end{cases} \Rightarrow a^2 = 15q' + 1$$

$$\begin{cases} a^2 = 3q + 1 \\ a^2 = 5k'' + 4 \end{cases} \Rightarrow a^2 = 15q'' + 4$$

پس باقی مانده بر ۱، ۱۵ یا ۴ است.

(ریاضیات گسته، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$a = bq + r \Rightarrow a + 63 = b(b + q) + r + 3$$

$$\Rightarrow bq + r + 63 = ab + bq + r + 3 \Rightarrow ab = 60 \Rightarrow b = 12$$

(ریاضیات گسته، صفحه ۱۴)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

دقت کنید $x \neq 0$ و $y \neq 0$ است.

$$AX = A^{\alpha} + A = (I - A) + A = I$$

$$\xrightarrow[|A| \neq 0]{} A^{-1}AX = A^{-1}I \Rightarrow X = A^{-1}$$

راه دیگر این است که از اول طرفین رابطه را از A^{-1} ضرب کنیم.

$$A^{-1}AX = A^{-1}A^{\alpha} + A^{-1}A \Rightarrow X = A + I$$

چون $A + I$ وارون هم هستند، پس:

$$A^{-1} = A + I \Rightarrow X = A^{-1}$$

(هندسه دوازدهم، صفحه های ۲۳ و ۲۴)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

از رابطه های $CA = I$ و $AB = I$ نتیجه می گیریم ماتریس های C و B وارون ماتریس A هستند. از طرف دیگر می دانیم بنابر قضیه یکتایی وارون، وارون ماتریس منحصر به فرد است، پس $B = C$ است.

$$B = C \Rightarrow \begin{bmatrix} x+y & 1-x \\ y+z & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4-y & 1 \\ x+2 & x+2z \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+y = 4-y \xrightarrow{(1)} y = 2 \quad (2) \\ 1-x = 1 \Rightarrow x = 0 \quad (1) \\ y+z = x+2 \xrightarrow{(1), (2)} z = 1 \end{cases}$$

$$3x - y + \frac{z}{2} = 0 - 2 + \frac{1}{2} = -\frac{3}{2}$$

بنابراین:
(هندسه دوازدهم، صفحه ۲۳)

۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

دستگاه معادلات $\begin{cases} ax + by = c \\ a'x + b'y = c' \end{cases}$ بی شمار جواب دارد، هرگاه $\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'} = \frac{c}{c'}$ باشد. بنابراین شرط بی شمار جواب داشتن دستگاه داده شده عبارت است از:

$$\frac{m-1}{3} = \frac{1}{m+1} = \frac{m}{2} \Rightarrow m^2 - 1 = 3 \Rightarrow m^2 = 4 \Rightarrow m = 2 \text{ یا } m = -2$$

اگر $m = 2$ ، آنگاه تابع $\frac{m-1}{3} = \frac{1}{m+1} = \frac{m}{2}$ نادرست می شود، زیرا

به صورت $1 = \frac{1}{3}$ در می آید.

اگر $m = -2$ ، آنگاه تابع $\frac{m-1}{3} = \frac{1}{m+1} = \frac{m}{2}$ درست می شود، زیرا به صورت $-1 = -1$ در می آید.

پس به ازای $m = -2$ دستگاه داده شده بی شمار جواب دارد.

(هندسه دوازدهم، صفحه ۲۴)

ریاضیات گسته

۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا $140 = 14 \times 10$ را بر 17 تقسیم می کنیم.

$$140 = 1 = 17 \times 82 + 1 \Rightarrow -140 = 1 = 17(-82) - 7 + 17 - 17$$

$$\Rightarrow -140 = 1 = 17(-82) + 10 \Rightarrow \begin{cases} r = 10 \\ q = -82 \end{cases} \Rightarrow r + q = -73$$

(ریاضیات گسته، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

$$(4n-1, 6n+2) = d \Rightarrow \begin{cases} d | 4n-1 \Rightarrow d | 12n-3 \\ d | 6n+2 \Rightarrow d | 12n+4 \end{cases} \Rightarrow d | 7 \text{ یا ۷}$$

(ریاضیات گسته، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۴۹. گزینه ۱ صحیح است.

$$(a^{\alpha}, b^{\beta}) | a^{\alpha} \rightarrow (a^{\alpha}, b^{\beta}) | a^{\alpha} \rightarrow [a^{\alpha}, (a^{\alpha}, b^{\beta})] = | a^{\alpha} |$$

مرکز آموزش مدارس برتر

(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ و ۱۰)

۵۰. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا $d' = 7n + 4, 5n + 2$ را محاسبه می کنیم.

$$\begin{cases} d' | 7n + 4 \xrightarrow{\times 5} d' | 35n + 20 \\ d' | 5n + 2 \xrightarrow{\times 7} d' | 35n + 14 \end{cases} \xrightarrow{\text{کم کنید}} d' | 1 \xrightarrow{d' > 1} d' = 1$$

پس $1 \neq d$ است.

$$\begin{cases} d | 3n - 1 \xrightarrow{\times n^2} d | 3n^3 - n^2 \\ d | n^3 + 5n - 1 \xrightarrow{\times 3} d | 3n^3 + 15n - 3 \end{cases} \xrightarrow{\text{کم کنید}} \begin{cases} d | n^3 + 15n - 3 \xrightarrow{\times 3} d | 3n^3 + 45n - 9 \\ d | 3n - 1 \xrightarrow{\times n} d | 3n^3 - n \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{کم کنید}} \begin{cases} d | 46n - 9 \xrightarrow{\times 3} d | 138n - 27 \\ d | 3n - 1 \xrightarrow{\times 46} d | 138n - 46 \end{cases} \xrightarrow{\text{کم کنید}} d | 19 \xrightarrow{d \neq 1} d = 19$$

(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ و ۱۰)

فیزیک

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

در ۲ ثانیه اول، حرکت در جهت مثبت محور x است. زیرا سرعت مثبت است (مماسها به نمودار روبه بالا می شوند و شبیهان مثبت است) اما چون مقدار شیب در حال کاهش است، تندی کم می شود بنابراین حرکت گندشونده است.

در بازه $t_1 = 5s$ تا $t_2 = 2s$ ، حرکت در خلاف جهت محور x است (در جهت منفی محور x است) زیرا سرعت منفی است. ولی مقدار شیب در حال افزایش است، بنابراین تندی در حال افزایش و حرکت تندشونده است.

در بازه $t_2 = 2s$ تا $t_3 = 5s$ نیز مانند بازه قبلی، حرکت در خلاف جهت محور x است، زیرا سرعت منفی است، حرکت تندشونده است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۰)

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

الف) گزاره صحیح نیست زیرا بردار سرعت، برداری است مماس بر مسیر حرکت.

ب) صحیح است.

ج) صحیح است.

د) صحیح است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۲ تا ۱۳)

۵۳. گزینه ۳ صحیح است.

برای منفی بودن v ، کافی است نمودار پایین محور t باشد و برای منفی بودن a (از روی نمودار $v-t$) نیز باید دنبال بازهای باشیم که مماسها بر نمودار رو به پایین باشد. بنابراین تنها در بازه t_1 تا t_2 است که هر دو شرط فوق اتفاق می افتد.

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۰ و ۱۱)

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 0 \Rightarrow y = \frac{-zx}{x+z}$$

برای اینکه $y \in \mathbb{Z}$ باشد، باید $-zx$

$$\Rightarrow x + z | -zx \Rightarrow x + z | 49 \Rightarrow x + z = \pm 1 \text{ با } \pm 49$$

برای x, z مقدار به دست می آید.

$$x \in \{-6, -8, 0, -14, 42, -56\}$$

که $x = 0$ قابل قبول نیست و مقادیری که برای y با جایگذاری آنها هم به دست می آید صحیح می باشد؛ پس معادله در اعداد صحیح ۵ جواب دارد.

(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ و ۱۰)

۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$12 | d+12 \Rightarrow 12 | d \Rightarrow d = 12k$$

$$d | 1200 + d \Rightarrow d | 1200 \Rightarrow 12k | 1200 \Rightarrow k | 100$$

$$\Rightarrow k \in \{1, 2, 4, 5, 10, 20, 25, 50, 100\}$$

بنابراین ۹ عدد طبیعی با این شرایط وجود دارد:

$$d = 12, 24, 48, 60, 120, 240, 300, 600, 1200$$

(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ تا ۱۰)

۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$7 | 6k - 1 \xrightarrow{\text{عنوان}} 7^2 | 36k^2 - 12k + 1 \xrightarrow{\text{کم می کنیم}} \begin{cases} 49 | 36k^2 - 54k + 8 \\ 49 | -49 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{جمع}} \begin{cases} 49 | 36k^2 - 54k - 41 \\ 49 | 49k \end{cases} \xrightarrow{\text{می کنیم}} \begin{cases} 49 | 36k^2 - 5k - 41 \\ 49 | 49k \end{cases}$$

$$\Rightarrow 49 | 36k^2 + 44k - 41$$

پس اولین m طبیعی دورقمی، ۴۴ می باشد.

(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ و ۱۰)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

$$144m = 96n \xrightarrow{\div 48} 3m = 2n \xrightarrow{(3, 2)=1} 3 | n \Rightarrow n = 3k$$

$$10 \leq n \leq 99 \Rightarrow 10 \leq 3k \leq 99 \Rightarrow 4 \leq k \leq 33$$

$$\Rightarrow 33 - 4 + 1 = 30 \text{ تعداد جوابها}$$

(ریاضیات گسته، صفحه های ۹ تا ۱۰)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

طبق قضیه تقسیم داریم:

$$1402 = 29b + r, 0 \leq r < b$$

پس داریم: $r = 1402 - 29b$ و $0 \leq r < b$ است که می کنیم.

$$\leq r < b \Rightarrow 0 \leq 1402 - 29b < b \Rightarrow \frac{1402}{30} < b \leq \frac{1402}{29}$$

$$\Rightarrow 46.7 < b \leq 48/3 \Rightarrow b = 47 \text{ یا } 48$$

چون b عدد اول است، پس $b = 47$ است و $b+r = 47+29 = 76$ و $r = 29$ می باشد و حاصل $b+r = 86$ می باشد.

(ریاضیات گسته، صفحه های ۱۱ تا ۱۲)

۴۹. گزینه ۱ صحیح است.

فرض کنید $(a, c) = m > 0$ باشد.

$$\begin{cases} m | a \Rightarrow m | a \\ m | c \xrightarrow{c | a-b} m | a-b \end{cases} \xrightarrow{\text{کم کنید}} \begin{cases} m | b \Rightarrow m = 1 \\ m | a \end{cases}$$

پس $a = 1$ ؛ به همین ترتیب ثابت می شود $c = 1$ ، پس a, c باو b و ضرب آنها عامل مشترک ندارد. پس $abc = abc$

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به سؤال باید نسبت مقدار شیب نمودار در بازه $t = 68$ تا $t = 10$ را برابر مقدار شیب نمودار در بازه $t = 2s$ تا $t = 6s$ قرار دهیم، بنابراین داریم:

$$\frac{V - 0}{10 - 6} = 3 \left(\frac{V - 2}{6 - 2} \right) \Rightarrow \frac{V}{4} = 3 \left(\frac{V - 2}{4} \right) \Rightarrow \frac{V}{4} = \frac{3V}{4} - 1.5$$

$$\Rightarrow \frac{2V}{4} = 1.5 \Rightarrow V = 3 \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۳)

۵۵. گزینه ۱ صحیح است.

(۱) چون حرکت در خلاف جهت محور x است، سرعت منفی است.(۲) مکان اولیه متغیر نیز $+10m$ است.

(۳) با توجه به معادله مکان - زمان در حرکت سرعت ثابت داریم:

$$\begin{cases} x = vt + x_0 \\ v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - 10}{6 - 0} = -5 \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow x = -5t + 10$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۳)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

از مفهوم سرعت نسیی استفاده می‌کنیم. در مسیر رفت صاف را ثابت

فرض می‌کیم و سرعت نسیی تفاضل سرعت‌ها یعنی $\frac{2m}{s}$ است. $d = vt \Rightarrow 200 = 2t \Rightarrow t = 100s$ مسافت مسیر رفت $L_1 = vt = 4 \times 100 = 400m$ نیز $v = 6 + 2 = 8 \frac{m}{s}$ در مسیر برگشت $d = vt \Rightarrow 200 = 8t \Rightarrow t = 25s$ مسافت مسیر برگشت $L_2 = vt = 6 \times 25 = 150m$

$$\bar{S} = \frac{L_1 + L_2}{\Delta t} = \frac{400 + 150}{100 + 25} = \frac{550}{125} = \frac{11}{25} = \frac{22}{5} \frac{m}{s} = 4.4 \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$\vec{d} = \Delta x \vec{i} + \Delta y \vec{j} = (15 - (-5)) \vec{i} + (-10 - 5) \vec{j}$$

$$\vec{d} = 20 \vec{i} - 15 \vec{j}$$

$$d = \sqrt{(20)^2 + (-15)^2} = \sqrt{625} = 25m$$

$$v_{av} = \frac{d}{\Delta t} = \frac{25}{10} = 2.5 \frac{m}{s}$$

$$v_{av} = 2.5 \times \frac{2}{6} = 0.83 \frac{km}{h}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۳)

۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

(چون نمودار مکان - زمان یک خط راست شیبدار است حرکت با سرعت

ثبت بر خط راست است در این حرکت داریم:

$$v = v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

یعنی سرعت متوسط در هر بازه زمانی دلخواه برابر سرعت لحظه‌ای است.

$$v_{av, \dots} = \frac{0 - (-10)}{3 - 0} = 4 \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

اگر مکان اولیه حرکت در اتوبوس را مبدأ محور مکان بگیریم و فرض کنیم هر دو متغیر در جهت محور مکان در حرکت باشند، داریم:

$$x_A = x_B$$

$$v_A t = v_B (t - t')$$

$$72t = 10(t - \frac{1}{12})$$

$$72t = 10t - \frac{10}{12} \Rightarrow 26t = \frac{10}{12} \Rightarrow t = \frac{10}{36} = \frac{5}{18} h$$

$$t = \frac{5}{18} \times 60 = 15 \text{ min}$$

بنابراین دو متغیر ساعت هشت و ربع به هم می‌رسند.

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۶۰. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا معادلات مکان - زمان هر متغیر را می‌نویسیم:

$$A: \begin{cases} x_0 = 12m \\ v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - 12}{6 - 0} = -2 \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow x_A = -2t + 12$$

$$B: \begin{cases} x_0 = -4m \\ v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - (-4)}{4 - 0} = 1 \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow x_B = t - 4$$

برای پیدا کردن لحظه‌های t_1 و t_2 باید از رابطه زیر استفاده کنیم:

$$|x_A - x_B| = 14 \Rightarrow x_A - x_B = \pm 14$$

$$-3t + 16 = \pm 14 \Rightarrow \begin{cases} t_1 = \frac{2}{3}s \\ t_2 = 10s \end{cases} \Rightarrow \frac{t_2}{t_1} = \frac{1}{\frac{2}{3}} = 1.5$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۴)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

شیب خط مماس بر نمودار $-x$ ، سرعت متغیر در آن لحظه نشان می‌دهد. بنابراین داریم:

$$\begin{cases} t_1 = 1 \Rightarrow v_1 = \tan \alpha \\ t_2 = 6 \Rightarrow v_2 = \tan \beta = -\frac{4}{4} = -1 \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow v_1 = \tan \alpha = \frac{1}{1} = 1 \frac{m}{s}$$

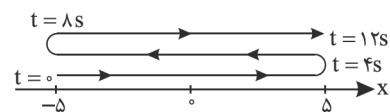
$$\Rightarrow |a_{av}| = \left| \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1} \right| = \left| \frac{(-1) - (1)}{6 - 1} \right| = \frac{2}{5} = 0.4 \frac{m}{s^2}$$

شیب خط: تانانت زاویه خط با راستای افق

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۰)

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به شکل نمودار مسیر حرکت به صورت زیر است.

بناراین در این بازه، ذره ۳ بار از مکان $x = 0$ عبور کرده است یعنی ۳ بار جهت بردار مکان تغییر کرده است.

در این بازه، ۲ بار علامت سرعت یعنی جهت بردار سرعت تغییر کرده است.

در لحظه‌هایی که شیب نمودار صفر می‌شود یعنی لحظه‌هایی که بزرگی سرعت بیشینه است شیب نمودار غیر علامت می‌دهد، بنابراین ۳ بار جهت بردار شتاب تغییر کرده است.

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

۶۷. گزینه ۴ صحیح است.

اگر از جرم ظرف‌ها صرف‌نظر شود، چون جرم آب در دو ظرف یکی است، نیروی وارد بر سطح افقی، از طرف ظرف‌ها یکسان است و با توجه به اینکه شعاع قاعدة ظرف (۲) سه برابر ظرف (۱) است، پس سطح مقطع ظرف (۲)، نه برابر ظرف (۱) است و از رابطه $P = \frac{mg}{A}$ فشار پاید ۹ برابر P_2 باشد.

دقت کنید رابطه $P = \rho gh$ فشار وارد از طرف مایع‌ها بر قسمت داخلی کف ظرف‌ها بوده و برای این سؤال قابل استفاده نیست.

(فیزیک دهم، صفحه ۵۰)

۶۸. گزینه ۴ صحیح است.

گزاره ب نادرست است زیرا افزایش دما سبب کاهش نیروی هم‌چسبی می‌شود.

گزاره د نادرست است زیرا پلاسمای اغلب در دمای خیلی بالا به وجود می‌آید. فاصله مولکول‌های هوا در شرایط معمولی در حدود 35 A است، پس مورد هنیز غلط است و تنها موارد الف و ج درست است.

(فیزیک دهم، صفحه‌های ۳۶، ۲۶، ۲۹ و ۳۰)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

مورد ۱ مربوط به مایعاتی است که لوله مویین خود را تر می‌کند.

مورد ۲ درست است.

در مورد ۳ باید بیان می‌شد که مایع جامد را تر نمی‌کند. در مورد ۴، در یک لوله مویین شیشه‌ای که در آن آب قرار دارد هرگاه طول قسمت بیرونی لوله کمتر از ارتفاع آبی باشد که باید در لوله بالا رود، آب کل لوله را پر می‌کند و بیرون نمی‌ریزد.

(فیزیک دهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

فشار یک جسم جامد ساکن بر سطح افقی از رابطه زیر به دست می‌آید.

$$P = \frac{mg}{A} \quad A = \pi R^2$$

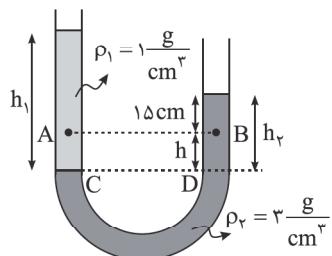
$$P_1 = P_2 \Rightarrow \frac{m_1 g}{A_1} = \frac{m_2 g}{A_2} \Rightarrow \frac{m_1}{A_1} = \frac{m_2}{A_2} \Rightarrow m_2 = 4m_1$$

$R_2 = \frac{1}{4} R_1 \Rightarrow A_2 = \frac{1}{16} A_1$ در حالت جدید:

$$P_2 = \frac{m_2 g}{A_2} = \frac{4m_1 g}{\frac{1}{16} A_1} = \frac{16m_1 g}{A_1} = 16P_1 = 16P_2$$

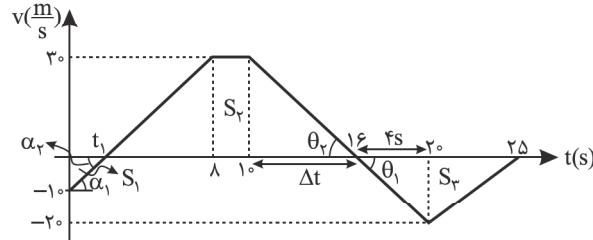
(فیزیک دهم، صفحه ۳۳)

۷۱. گزینه ۳ صحیح است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۶۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$\alpha_1 = \alpha_2 \Rightarrow \tan \alpha_1 = \tan \alpha_2 \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{t_1} \Rightarrow t_1 = \lambda s$$

$$\theta_1 = \theta_2 \Rightarrow \tan \theta_1 = \tan \theta_2 \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 4s$$

$$S_1 = \frac{2 \times (-1)}{2} = -1 \text{ m}$$

$$S_2 = \frac{(1.4 + 2) \times 1}{2} = 2.4 \text{ m}$$

$$S_3 = \frac{-2 \times 1}{2} = -1 \text{ m}$$

$$\Delta x = S_1 + S_2 + S_3 = -1 + 2.4 + (-1) = 0.4 \text{ m}$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0.4}{4} = 0.1 \text{ m/s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ و ۳۱)

۶۴. گزینه ۳ صحیح است.

نمودار سرعت - زمان را که سه‌می شکل است رسم می‌کنیم.

$$v = t^2 - 4t + 8 = (t-2)(t-4)$$

$$v = 0 \Rightarrow t = 2s, t = 4s$$

با توجه به نمودار در ثانیه چهارم حرکت کندشونده و سرعت منفی است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

شتاب متوسط برابر $a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t}$ است، بنابراین:

$$|a_{av}| = \frac{|\Delta v|}{\Delta t} \Rightarrow |a_{av}| = \frac{3.5}{5} = 0.7 \text{ m/s}^2$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۰)

۶۶. گزینه ۳ صحیح است.

$$F = P.A = (P_0 + \rho gh)A \Rightarrow 15 = (1.01 \times 10^5 + 1.01 \times 10^3 \times h) \times 10^{-4}$$

$$15 = 10 + h \Rightarrow h = 5 \text{ m}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۶)

۷۵. گزینه ۲ صحیح است.

در قسمت B چون سطح مقطع در حال کاهش است، تندي در حال افزایش، در قسمت D چون سطح مقطع در حال افزایش است، تندي در حال کاهش و در قسمت C چون سطح مقطع تغییر نمی‌کند، تندي نیز تغییر نمی‌کند.

(فیزیک دهم، صفحه ۵۱)

شیمی

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

یافته‌های تجربی نشان می‌دهد که حدود ۷ درصد حجمی از مخلوط گاز طبیعی را هلیم تشکیل می‌دهد. البته به این نکته توجه داشته باشید که مقدار هلیم در میدان‌های گازی گوناگون متفاوت است.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۳۱ تا ۴۱)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

موارد اول، دوم و سوم نادرست هستند.

مورود اول: برای توصیف یک نمونه گاز، افزون بر مقدار، باید دما و فشار آن نیز مشخص باشد.

مورود دوم: اکسیژن با اغلب عنصرها و مواد واکنش می‌دهد.

مورود سوم: بوکسیت، Al_2O_3 به همراه ناخالصی است.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۳، ۵۴، ۵۵ و ۷۱)

۷۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

ب) چگالی گاز CO کمتر از هوا است.

ت) در واکنش سوختن، بخشی از انرژی شیمیایی ماده به صورت نور و گرما آزاد می‌شود.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۵ و ۵۷)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) میانگین بخار آب در هوا، حدود یک درصد است.

۲) تغییر شیمیایی می‌تواند با تعییر رنگ، آزادسازی گاز و تشکیل رسوب همراه باشد.

۳) در فشار ثابت، بین حجم یک نمونه گاز و دمای آن رابطه مستقیم وجود دارد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۷۱ و ۷۲)

۸۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی موارد:

● در هر واحد فرمولی CuBr_2 و CS_2 ، شمار اتم‌ها برابر ۳ است.

● گاز آرگون، سومین گاز فراوان سازنده هوکرره است.

● در فرایند تقطیر جزء به جزء هوا مایع، ابتدا رطوبت هوا به صورت يخ از آن جدا می‌شود و سپس با کاهش بیشتر دما، گاز کربن دی‌اکسید به حالت جامد درمی‌آید.

● در اثر سوزاندن سوخت‌های فسیلی، انواع آلاینده‌ها وارد هوکرره می‌شود که عبارتند از: CO_2 , NO_2 , SO_2 , CO , C_xH_y

در لوله‌های U شکل اگر نقاط هم‌تراز در یک مایع ساکن باشند، هم‌فشارند و اگر این نقاط در ۲ مایع باشند، فشار نقطه واقع در مایع با چگالی کمتر، بیشتر خواهد بود، یعنی

$$P_C = P_D \quad \text{و} \quad P_A > P_B$$

$$P_A - P_B = ۲۰۰۰ \text{ Pa}$$

$$P_C = P_D \Rightarrow P_A + \rho_1 gh = P_B + \rho_2 gh$$

$$\Rightarrow P_A - P_B = gh(\rho_2 - \rho_1) \Rightarrow ۲۰۰۰ = ۱۰ h(۳۰۰۰ - ۱۰۰۰)$$

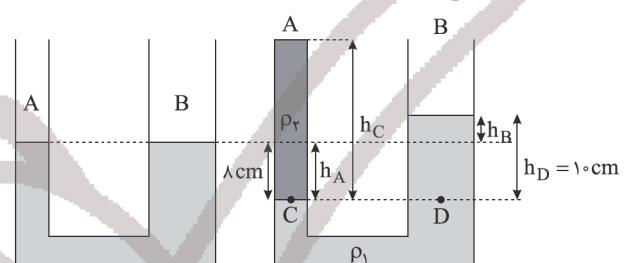
$$h = \frac{۲۰۰۰}{۲۰} = ۱۰ \text{ cm}$$

$$P_C = P_D \Rightarrow \rho_1 gh_1 + P_c = \rho_2 gh_2 + P_c \Rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_2 h_2$$

$$\Rightarrow ۱ \times h_1 = ۳ \times ۲۵ \Rightarrow h_1 = ۷۵ \text{ cm}$$

(فیزیک دهم، صفحه‌های ۳۱ و ۳۰)

۷۲. گزینه ۱ صحیح است.

حجم مایع جابه‌جا شده در ۲ شاخه یکسان است.

$$r_B = ۲r_A \Rightarrow A_B = ۴A_A$$

$$\Delta V_A = \Delta V_B \Rightarrow A_A \times h_A = A_B \times h_B, h_A = ۸ \text{ cm}$$

$$A_A \times ۸ = ۴A_A \times h_B \Rightarrow h_B = ۲ \text{ cm}$$

$$P_C = P_D \Rightarrow \rho_2 gh_C = \rho_1 gh_D$$

$$\frac{۳}{۴} \times ۸ = \frac{۱۳}{۶} \times ۱۰ \Rightarrow h_C = ۴ \text{ cm}$$

$$\Delta h = ۴ - ۱۰ = ۳ \text{ cm}$$

(فیزیک دهم، صفحه‌های ۳۱ و ۳۰)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا اختلاف فشار این دو نقطه از مایع را بر حسب سانتی‌متر جیوه به دست می‌آوریم:

$$\rho_{\text{Hg}}gh_{\text{Hg}} = \rho_{\text{M}}gh_{\text{M}} \Rightarrow h_{\text{Hg}} = \frac{\frac{۳}{۴}}{\frac{۱۳}{۶}}(۴۳ - ۲۳) = \frac{۱}{\frac{۴}{۳}} \times ۲۰ = ۵ \text{ cm}$$

پس اختلاف فشار بین این دو نقطه ۵cmHg است.

$$P_{\text{Hg}} = ۸۰ + ۵ = ۸۵ \text{ cmHg}$$

(فیزیک دهم، صفحه‌های ۳۳ تا ۴۶)

۷۴. گزینه ۲ صحیح است.

چون سطح مقطع خروجی کوچک‌تر است، بنابراین تندي آب در مقطع خروجی 5° درصد بیشتر شده است.

$$V_{\text{ورودی}} = ۱/۴4 V_{\text{خروجی}}$$

$$\frac{V}{R_{\text{خروجی}}} = \frac{A}{R_{\text{خروجی}}} \Rightarrow \frac{1}{R_{\text{خروجی}}} = \frac{A}{R_{\text{خروجی}}} = \frac{A}{R_{\text{ورودی}}} = \frac{۱}{R_{\text{ورودی}}} \Rightarrow R_{\text{خروجی}}^2 = R_{\text{ورودی}}^2$$

$$\frac{R_{\text{خروجی}}}{R_{\text{ورودی}}} = \frac{۱}{۲} = \frac{۱}{۵} \Rightarrow \frac{R_{\text{خروجی}}}{R_{\text{ورودی}}} = \frac{۱}{۵}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۵)

مرکز تحصیلی آموزش مدارس برتر

با افزایش میزان CO_2 ، میانگین جهانی سطح آب‌های آزاد افزایش می‌یابد.

با افزایش فشار گاز در دمای ثابت، حجم گاز و در نتیجه فاصله میان مولکول‌های گاز کاهش می‌یابد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۷۷، ۶۸ و ۵۷)

۸۱. گزینه ۱ صحیح است.

A: پرتوهای فرابنفش خورشید

B: مولکول‌های CO_2

C: پرتوهای فروسرخ گسیل شده از زمین

D: بازتابش پرتوهای فروسرخ از مولکول‌های CO_2

بررسی گزینه ۱: ساختار لوویس مولکول CO_2 به شکل زیر است که دارای ۴ جفت‌الکترون پیوندی و ۸ الکترون ناپیوندی است.

$$\text{O}=\text{C}=\text{O} \quad \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \quad \text{نسبت خواسته شده} \Rightarrow$$

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۵، ۵۶، ۶۸ و ۶۹)

۸۲. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی مواد نادرست:

آ) اوزون در لایه استراتوسفر مانند پوششی کره زمین را احاطه کرده است اما مقدار این گاز در هواکره ناچیز است.

ت) اوزون از اکسیژن واکنش‌پذیر است و در نتیجه پایداری کمتری دارد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) CO_2 تولید شده در نیروگاه‌ها و مراکز صنعتی را با منیزیم اکسید یا کلسیم اکسید واکنش می‌دهند و آنها را به مواد معدنی CaCO_3 و MgCO_3 تبدیل می‌کنند.

ت) میدان‌های قدریمی گاز و چاههای قدیمی نفت که خالی از این مواد هستند، جاهای مناسبی برای دفن این گاز هستند.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) گازها برخلاف جامدات و مایعات تراکم‌پذیر هستند.

پ) با افزایش میزان CO_2 هواکره، مساحت برف در نیم‌کره شمالی کاهش می‌یابد.

ت) اگر هواکره وجود نداشت، میانگین دمای کره زمین به -18°C کاهش می‌یافتد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۷۶، ۷۴ و ۷۷)

۸۵. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا مقدار CO_2 حاصل با استفاده از هر یک از منابع تولید برق را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{kg CO}_2 = \frac{50 \text{ kWh}}{1 \text{ روز}} \times \frac{30 \text{ روز}}{1 \text{ ماه}} \times \frac{9 \text{ kg CO}_2}{1 \text{ kWh}} = 1350 \text{ kg}$$

$$\text{kg CO}_2 = \frac{50 \text{ kWh}}{1 \text{ روز}} \times \frac{30 \text{ روز}}{1 \text{ ماه}} \times \frac{5 \text{ kg CO}_2}{1 \text{ kWh}} = 75 \text{ kg}$$

$$1350 - 75 = 1275 \text{ kg}$$

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۰، ۵۳ و ۵۵ تا ۶۵)

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

نام صحیح ترکیبات به صورت زیر است:

MgBr₂: مس (I) اکسید

Na₂O: سدیم اکسید

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۸۷. گزینه ۲ صحیح است.

در واکنش اول از فلز پلاتین به عنوان کاتالیزگر استفاده شده است.

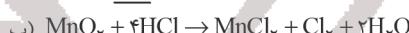
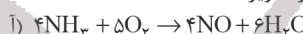
واکنش دوم در دمای 450°C انجام می‌شود.

توجه داشته باشید که چون واکنش سوم موازن شده است، قانون پایستگی جرم در آن رعایت شده است.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

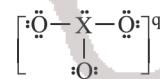
۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

معادله موازن شده واکنش‌ها به صورت زیر است:

(شیمی دهم، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

مجموع شمار الکترون‌های X – O^- – O^q – $\ddot{\text{O}}^q$ = مجموع شمار الکترون‌های O^- – O^q – $\ddot{\text{O}}^q$ = $q_1 + q_2 - 2$ (پیوندی و ناپیوندی موجود در ساختار) – (مجموع شمار الکترون‌های ظرفیت اتم‌ها)

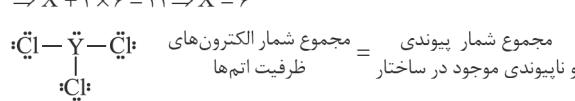
(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۹۰. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به اطلاعات سوال، ابتدا شمار الکترون‌های ظرفیت اتم‌های X و Y را به دست می‌آوریم:

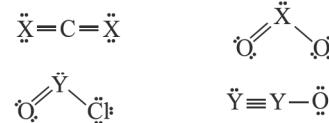

$$\Rightarrow X + 3 \times 6 = 24 \Rightarrow X = 6$$

$$\Rightarrow Y + 3 \times 7 = 26 \Rightarrow Y = 5$$

اکنون ساختار لوویس مولکول‌های موجود در گزینه‌ها را رسم می‌کنیم:

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

با افزایش ارتفاع از سطح زمین، دمای لایه تروپوسفر و غلظت گازهای سازنده هواکره کاهش می‌یابد.

(شیمی دهم، صفحه ۶۶)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا حجم مولی گازها در شرایط ذکر شده به دست می‌آوریم:

$$\text{?mol Cl}_2 = \frac{1}{55} \text{g Cl}_2 \times \frac{1 \text{mol Cl}_2}{\text{71 g Cl}_2} = \frac{1}{55} \text{mol Cl}_2$$

$$\text{حجم مولی} = \frac{V}{n} = \frac{1/24 \text{L}}{1/55 \text{mol}} = 24 \text{L/mol}^{-1}$$

معادله موازنۀ شده واکنش به صورت زیر است:

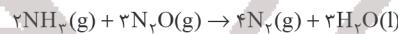
اکنون حجم گاز SO_2 تولید شده را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} \text{?L SO}_2 &= 1/8 \text{mol Al}_2(\text{SO}_4)_3 \times \frac{3 \text{mol SO}_2}{1 \text{mol Al}_2(\text{SO}_4)_3} \times \frac{24 \text{L SO}_2}{1 \text{mol SO}_2} \\ &= 57/6 \text{L SO}_2 \end{aligned}$$

(شیمی دهم، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

۹۳. گزینه ۳ صحیح است.

معادله موازنۀ شده واکنش به صورت زیر است:

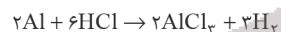

$$\begin{aligned} \text{?L N}_2 &= 1/2 \text{g NH}_3 \times \frac{1 \text{mol NH}_3}{17 \text{g NH}_3} \times \frac{4 \text{mol N}_2}{1 \text{mol NH}_3} \times \frac{28 \text{g N}_2}{1 \text{mol N}_2} \\ &\times \frac{1 \text{L N}_2}{1/2 \text{g N}_2} = 28 \text{L} \end{aligned}$$

(شیمی دهم، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

۹۴. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا واکنش‌ها را موازنۀ می‌کنیم:

جرم مصرفی H_2O_2 را با فرض تولید $2V$ لیتر گاز با حجم مولی a

محاسبه می‌کنیم:

$$2V \text{ L O}_2 \times \frac{1 \text{mol O}_2}{a \text{ L O}_2} \times \frac{2 \text{ mol H}_2\text{O}_2}{1 \text{ mol O}_2} \times \frac{34 \text{ g H}_2\text{O}_2}{1 \text{ mol H}_2\text{O}_2} = \frac{4 \times 34V}{a} \text{ g H}_2\text{O}_2$$

جرم مصرفی Al برابر است با:

$$V \text{ L H}_2 \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{a \text{ L H}_2} \times \frac{2 \text{ mol Al}}{1 \text{ mol H}_2} \times \frac{27 \text{ g Al}}{1 \text{ mol Al}} = \frac{18V}{a} \text{ g Al}$$

نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{\text{H}_2\text{O}_2 \text{ جرم}}{\text{Al جرم}} = \frac{\frac{4 \times 34V}{a}}{\frac{18V}{a}} \simeq 7/55$$

(شیمی دهم، صفحه های ۱۰ و ۱۱)

۹۵. گزینه ۴ صحیح است.

A، گاز نیتروژن است که در مقایسه با اکسیژن از نظر شیمیایی غیرفعال و واکنش ناپذیر است. واکنش میان گازهای N_2 و H_2 یک

واکنش برگشت‌پذیر است که در دما و فشار مناسب و در حضور ورقه آهنه به عنوان کاتالیزگر انجام می‌شود. در این فرایند برای جداسازی

آمونیاک، مخلوط واکنش را تا مایع شدن آمونیاک سرد می‌کنند.

دقت کنید که فلز آهن در طبیعت دارای دو نوع اکسید و

 Fe_2O_3 است.

(شیمی دهم، صفحه های ۵۳، ۵۴ و ۵۵)